

T.C

TOKAT GAZİOSMANPAŞA ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

İŞLETME ANABİLİM DALI

YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

**ENDONEZYA'DA İMALAT SEKTÖRÜNDE FAALİYET
GÖSTEREN KOBİ'LERİN BAŞARISINI VE HAYATTA
KALMASINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Ad SOYAD

JERİ OKTARI

Danışman: Doç. Dr. Adem TÜZEMEN

TOKAT – 2024

ETİK SÖZLEŞME

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü tez yazım kılavuzuna göre, Doç. Dr. Adem TÜZEMEN danışmanlığında hazırlamış olduğum “Endonezya’da İmalat Sektöründe Faaliyet Gösteren KOBİ’lerin Başarısını Ve Hayatta Kalmasını Etkileyen Faktörler” adlı Yüksek Lisans Tezimin bilimsel etik ilkelerine ve kurallara uygun, özgün bir çalışma olduğunu, aksinin tespit edilmesi halinde her türlü yasal yaptırımını kabul edeceğimi beyan ederim.

2024

JERİ OKTARİ

JÜRİ KABUL VE ONAY

Jeri Oktari tarafından hazırlanan “Endonezya’da İmalat Sektöründe Faaliyet Gösteren KOBİ’lerin Başarısını ve Hayatta Kalmasını Etkileyen Faktörler” adlı tez çalışmasının savunma sınavı 02.10.2024 tarihinde yapılmış olup aşağıda verilen Jüri tarafından Oy Birliği ile Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı’nda Yüksek Lisans Tezi Üretim Yönetim ve Pazarlama Bilim Dalı olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyeleri (Unvanı, Adı Soyadı)

İmzası

Üye (Başkan) :.....

.....

Üye :.....

.....

Üye :.....

.....

Üye :.....

.....

Üye :.....

.....

ONAY

...../...../.....

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürü

ÖNSÖZ

Öncelikle bu tez çalışmamın gerçekleştirilmesi için bu denli zorlu süreçte hiçbir desteğini benden esirgemeyen, elini hiçbir zaman üzerimden çekmeyen, bana ilham veren danışman hocam Sn. Doç. Dr. Adem Tüzemen'e teşekkürlerimi bir borç bilirim. Katıldığım yüksek lisans programı süresince sayın hocalarım Doç. Dr. Emre Aslan, Doç. Dr. Tuğba Kılıçer ve Doç. Dr. Elif Boyraz'a verdikleri emeklerinden ötürü saygılarımı sunarak teşekkür ediyorum.

Son olarak tüm eğitim hayatım süresince daima yanımda olan ve beni her daim destekleyen aileme en içten teşekkürlerimi sunarım.

JERİ OKTARİ

Yüksek Lisans Öğrencisi

ÖZET

ENDONEZYA'DA İMALAT SEKTÖRÜNDE FAALİYET GÖSTEREN KOBİ'LERİN BAŞARISINI VE HAYATTA KALMASINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Oktari, Jeri

Yüksek Lisans, İşletme Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Adem TÜZEMEN

Ekim 2024, xiii + 67 sayfa

Endonezya'da imalat sektöründeki küçük ve orta ölçekli işletmelerin (KOBİ'lerin) başarısı ve hayatta kalması çeşitli faktörlerden etkilenmektedir. Bu faktörleri başarıyla yöneten KOBİ'lerin, sıkı pazar rekabetinde başarılı olma ve hayatta kalma şansı daha yüksektir. Bu araştırma, Endonezya'da imalat sektöründeki küçük ve orta ölçekli işletmelerin başarısını ve hayatta kalmasını etkileyen faktörleri belirlemeyi amaçlamaktadır. Araştırma, nicel yöntemlerle gerçekleştirilmiştir ve bu çalışmadaki örneklem sayısı 97 kişidir. Çalışmada kullanılan veri analiz teknikleri klasik varsayım testi (normallik, çoklu doğrusallık ve değişen varyans), çoklu doğrusal analiz testi, hipotez testi (t testi ve F testi) ve belirleme katsayısı testidir. Araştırma sonuçları, Yalın yönetimin işletme başarısı üzerinde etkisi olmadığını, Bilgi yönetiminin işletme başarısı üzerinde etkisi olduğunu, Kalite yönetimi ve Bilginin işletme hayatta kalması üzerinde etkisi olduğunu ve Yalın yönetim, Bilgi yönetimi ve Kalite yönetiminin eş zamanlı olarak işletme başarısı üzerinde etkisi olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: (Yalın Yönetim, Bilgi Yönetimi, Kalite Yönetimi, İş Başarısı, Bilgi ve Ticari Hayatta Kalma).

ABSTRACT**FACTORS AFFECTING THE SUCCESS AND SURVIVAL OF SMES OPERATING
IN THE MANUFACTURING SECTOR IN INDONESIA**

Oktari, Jeri

Master's Thesis, Department of Business Administration

Advisor: Assoc. Prof. Dr. Adem TÜZEMEN

October 2024, xiii + 67 pages

The success and survival of small and medium-sized enterprises (SMEs) in the manufacturing sector in Indonesia is influenced by several factors. SMEs that can manage these factors well have a better chance to succeed and survive in the fierce market competition. This research aims to identify the factors that affect the success and survival of small and medium enterprises in the manufacturing sector in Indonesia. This type of research is quantitative and the sample size in this study is 97 respondents. The data analysis techniques used in the study are classical assumption test (normality, multicollinearity and variance), multiple linear analysis test, hypothesis test (t test and F test) and coefficient of determination test. The results of the research show that Lean management has no impact on business success, Knowledge management has an impact on business success, Quality management and Knowledge have an impact on business survival, and Lean management, Knowledge management and Quality management simultaneously have an impact on business success.

Keywords: (Lean Management, Knowledge Management, Quality Management, Business Success, Knowledge and Business Survival).

İÇİNDEKİLER

Etik Sözleşme.....	I
Jüri Kabul ve Onay.....	II
Önsöz.....	III
Özet	IV
Abstract.....	V
İçindekiler.....	V
Tablolar Listesi	XI
Şekiller Listesi	XI
Kısaltmalar	XI
Ekler Listesi.....	XI
 GİRİŞ.....	 1
 BÖLÜM 1. İŞLETME BASARISI, TİCARİ HAYATTA KALMA	 6
1.1. Teorik Çerçeve	6
1.1.1. İşletme Başarısı	6
1.2.1. Ticari Hayatta Kalma	7
1.3.1. İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler	8
1.2. Literatür Taraması.....	10
 BÖLÜM 2. ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ.....	 14
2.1 . Nicel Araştırma	14
2.2. Araştırma Yeri ve Zamanı.....	14
2.3. Anakütle ve Örneklem	14
2.3.1. Anakütle	14
2.3.2. Örneklem	15
2.4. Değişken Operasyonel Tanım	16
2.5. Veri seti	17
2.5.1. Birincil Veri.....	17
2.5.2. İkincil Veri.....	17
2.6. Veri toplama teknikleri	17

2.7. Veri Analiz Tekniği.....	19
2.7.1. Klasik Varsayım Testi	19
2.7.2. Çoklu Lineer Regresyon Testi.....	21
2.7.3. Hipotez Testi	21
2.7.4. Determinasyon Katsayısı Testi (R^2)	23

BÖLÜM 3. ENDONEZYA'DA İMALAT SEKTÖRÜNDE FAALİYET GÖSTEREN KOBİ'LERİN BAŞARISINI VE HAYATTA KALMASINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER .....

3.1. Araştırma Çerçevesi	25
3.2. Araştırma Hipotezleri.....	25
3.3. Problemin Formülasyonu	26
3.4. Araştırma Amaçları.....	26
3.5. Araştırmanın Yararları	26
3.6. Katılımcı Özellikleri.....	27
3.6.1. Katılımcıların Sektörlere Göre Özellikleri	27
3.6.2. Çalışan Sayısına Göre Katılımcıların Özellikleri	28
3.7. Araştırma Aracı Test Sonuçları.....	28
3.7.1. Geçerlilik Testi	28
3.7.2. Güvenilirlik Testi.....	33
3.8. Klasik Varsayım Testi.....	35
3.8.1. Normallik Testi.....	35
3.8.2. Çoklu Doğrusallık Testi	37
3.8.2. Değişen Varyans Testi.....	38
3.9. Çoklu Doğrusal Analiz.....	40
3.10. Hipotez Testi	41
3.10.1. Kısmi Test (t Testi).....	41
3.10.2. Eşzamanlı Test (F Testi)	44
3.11. Belirleme Katsayısı Testi (R^2)	45
3.12. Tartışma.....	46
3.12.1. Yalın Yönetimin İş Başarısına Etkisi.....	46
3.12.2. Bilgi Yönetiminin İş Başarısına Etkisi	47

3.12.3. Kalite Yönetiminin İş Başarısına Etkisi.....	48
3.12.4. Bilginin İşletmelerin Hayatta Kalması Üzerindeki Etkisi	49
3.12.5. Yalın Yönetim, Bilgi Yönetimi Ve Kalite Yönetiminin Eş Zamanlı Uygulanmasının Bilginin İşletmelerin Başarısına Etkisi	50
SONUÇ VE ÖNERİLER	5
KAYNAKLAR	54
EKLER.....	59
ÖZGEÇMİŞ	67

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo No	Sayfa
Tablo 1.1: Önceki Araştırma	10
Tablo 2.1: Değişken Operasyonel Tanım	16
Tablo 2.2: Likert ölçeği	19
Tablo 3.1: Katılımcıların Sektörlere Göre Özellikleri	27
Tablo 3.2: Çalışan Sayısına Göre Katılımcıların Özellikleri	28
Tablo 3.3: Yalın Yönetim Değişkeni Geçerlilik Testi Sonuçları.....	28
Tablo 3.4: Bilgi Yönetimi Değişkeni Geçerlilik Testi Sonuçları	29
Tablo 3.5: Kalite Yönetimi Değişkeni Geçerlilik Testi Sonuçları.....	30
Tablo 3.6: İş Başarısı Değişkeni Geçerlilik Testi Sonuçları.....	30
Tablo 3.7: Bilgi Değişkeni Geçerlilik Testi Sonuçları	31
Tablo 3.8: İş Hayatında Kalma Değişkeni Geçerlilik Testi Sonuçları	32
Tablo 3.9: Yalın Yönetim Değişkeni Güvenilirlik Testi Sonuçları	33
Tablo 3.10: Bilgi Yönetimi Değişkeni Güvenilirlik Testi Sonuçları.....	33
Tablo 3.11: Kalite Yönetimi Değişkeni Güvenilirlik Testi Sonuçları	34
Tablo 3.12: İş Başarısı Değişkeni Güvenilirlik Testi Sonuçları	34
Tablo 3.13: Bilgi Değişkeni Güvenilirlik Testi Sonuçları	34
Tablo 3.14: İş Hayatında Kalma Değişkeni Güvenilirlik Testi Sonuçları	34
Tablo 3.15: İş Başarısı Değişkenlerinin Normallik Testi Sonuçları	35
Tablo 3.16: İş Hayatında Kalma Değişkenlerinin Normallik Testi Sonuçları.....	36
Tablo 3.17: Çoklu Doğrusallık Testi Sonuçları İş Başarısı Değişkeni	37
Tablo 3.18: Çoklu Doğrusallık Testi Sonuçları İş Hayatında Kalma Değişkeni.....	38
Tablo 3.19: İş Başarısının Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi Test Sonuçları.....	40
Tablo 3.20: İşletmelerin Hayatta Kalmasına İlişkin Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi Test Sonuçları	41
Tablo 3.21: Denklem I t Testi Sonuçları.....	42
Tablo 3.22: Denklem II t Testi Sonuçları	42
Tablo 3.23: Denklem III t Testi Sonuçları	43
Tablo 3.24: Denklem IV t Testi Sonuçları.....	44
Tablo 3.25: İş Başarısı Değişkenlerinin Eşzamanlı Test Sonuçları.....	45

Tablo 3.26: İş Başarısını Belirleme Katsayısı Test Sonuçları Değişkenler	45
Tablo 3.27: İş Sürekliliği Değişkenlerinin Belirleme Katsayısı Test Sonuçları	46

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil No	Sayfa
Şekil 3.1: Araştırma Çerçevesi	25
Şekil 3.2: İş Başarısı Değişkenlerinin Dağılım Testi Sonuçları	39
Şekil 3.3: İş Hayatında Kalma Değişkenlerinin Dağılım Testi Sonuçları	39

KISALTMALAR

KOBİ : Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler

GSYİH : Gayri Safi Yurtiçi Hasıla

GMP : Good Manufacturing Practices

TKY : Toplam Kalite Yönetimi

BPM : Business Process Management

VIF : Variance Inflation Factor

EKLER LİSTESİ

Ekler 1 Anketler.....	59
Ekler 2 Katılımcarın.....	64

GİRİŞ

Endonezya, gelişmekte olan bir ülkedir. Gelişmekte olan bir ülkenin ekonomik büyümesi, sanayi üretimi ve istihdam oranları gibi göstergelerle ölçülebilir. Çok sayıda işsiz insan varsa, ekonomik gelişme yavaşlayabilir. Endonezya ekonomisine yardımcı olmanın bir yolu da Endonezya toplumunda girişimcilik ruhunu artırmaktır.

Günümüzde, Endonezya'da toplum tarafından yürütülen işler, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler (KOBİ'ler) olarak adlandırılan bir grup tarafından yapılmaktadır. Makro düzeyde bölgesel büyüme bağlamında, ekonomik işletmelere, özellikle de KOBİ'lere yönelik destek, küresel, ulusal ve yerel pazarlarda rekabet gücü ve verimlilik yaratmaya yönelik olmalıdır. Bu nedenle, bilgi ve iyi yönetimin artırılması, insan kaynakları yetkinliklerinin güçlendirilmesi gerekmektedir (Surya vd., 2021).

KOBİ girişimcileri, ekonomik kalkınmada önemli bir rol oynar ve özel sektör yatırımları için ekonomik itici güç, büyüme motoru olarak kabul edilir. İnsanlara istihdam olanakları sağlamak, ülkedeki makroekonomik sorunları çözmektedir. Buna karşılık, iş hedeflerine ulaşmak, tarihsel olarak hissedar servetinin maksimizasyonu olarak tanımlanmıştır. Ancak, KOBİ'lerin çoğunun neden başarısız olduğunu ve diğerlerinin neden başarılı olduğunu tartışmak için birleşik bir teori eksiktir. KOBİ'ler, ekonomik büyüme ve sosyal kalkınmada finansal sorunların çözümüne yönelik önemli bir rol oynamalarına rağmen, bu başarısızlık veya düşük performans nedeniyle muazzam ekonomik, sosyal ve refah maliyetleri ortaya çıkmaktadır. Ardıl ihtiyaçlar öne çıkmakta ve ekonomiye katkılarını artırmaktadır. Bir işletmenin neden başarılı olduğunu anlamak, iş başarısızlığını önlemek için iyileştirici iş eylemleri bulmaya yardımcı olduğundan, beklenenden daha önemlidir. Bir girişimci, risk alan kişi olarak nitelendirilir. İş başarısızlığının potansiyel tehlikelerinin erken fark edilmesi, girişimciler için daha yararlı bir uyarıdır. İş başarısızlığının tüm tehditleri ve riskleri konusunda proaktif olmalarını sağlar. KOBİ'lerin GSYİH'ye katkısı, KOBİ'lerin başarısızlık ve hayatta kalmalarına ilişkin bir anlayış geliştirilmesinde önemlidir (Wijewardana, 2018).

KOBİ'ler, 2000-2020 döneminde ekonomik kalkınmada önemli bir rol oynamış, ülke GSYİH'sinin ortalama %40'ından fazlasına ve Devlet Gelir ve Gider Bütçesi toplam gelirinin ortalama %30'una katkıda bulunmuştur. KOBİ sektörü, istihdam yaratılmasına, yoksulluğun azaltılmasına, yaşam koşullarının iyileştirilmesine ve kapsayıcı ve sürdürülebilir kalkınmaya önemli ölçüde katkıda bulunmuştur. KOBİ'ler, 2010 yılında

5,98 milyon istihdam yaratırken bu sayı 2018 yılında 8,8 milyona yükselmiştir. Buna ek olarak, reel sektördeki sonuçlar, sosyal sigorta katılımcılarının işgücü yaşı oranı ile sosyal sigorta katılımcılarının genişlemesine katkıda bulunmuştur. Endonezya'da sosyal sigorta katılımcılarının oranı, 2017'de %28,4 iken 2019'da %32,5'e yükselmiştir (Le ve Tran, 2021).

Merkezi İstatistik Ajansı, Endonezya'da Ocak-Haziran 2019 döneminde ihracatın yaklaşık %8,57, ithalatın ise %7,63 oranında azaldığını kaydetmiştir. Buna paralel olarak, Endonezya hükümeti, ekonomik kalkınma yaklaşımını yerel ekonominin bel kemiği olan mikro KOBİ'lere doğru kaydırmıştır. Endonezya'da 1998 yılında yaşanan mali kriz sırasında, KOBİ'ler ayakta kalan kurumsal kuruluşlar olmuştur. Bu dönemde, rupiah ABD doları karşısında %200'den fazla değer kaybetmiş ve bu da ulusal bir bankacılık krizine neden olmuştur. Sonuç olarak, bankacılık hizmetlerini kullanan ve çok sayıda ithal malzeme satın alan birçok büyük şirket iflas etmiştir. Öte yandan, ithal malzeme kullanmayan veya bankalarla çok az teması olan KOBİ'ler ayakta kalmayı başarmıştır (Maksum, vd., 2020).

Küresel rekabet çağında rekabet edebilmek için, KOBİ'lerin önemli ve hayati rolü korunmalı ve geliştirilmelidir. Bu nedenle, KOBİ'lerin gelişimi, girişimcilerin gelirlerini artırmaya ve işsizliğin üstesinden gelmeye yönelik olmalıdır. KOBİ ürünleri de dahil olmak üzere Endonezya ihracatı için yoğun rekabet, uzun ve kısa vadeli stratejik adımlar atılmasını gerektirmektedir. Bu uzun vadeli stratejik adımlar, küresel ölçekte insan kaynakları, teknoloji ve iş ağlarının geliştirilmesini hedeflerken, kısa vadeli stratejik önlemler arasında ürün çeşitlendirmesi, hükümet ve büyük şirketler arasında ortaklıklar kurulması, üretim ve kaynak ediniminin artırılması ve kalitenin iyileştirilmesi yer almaktadır. KOBİ'lerin iş başarısını ve iş sürekliliğini artırmak için atması gereken adımlardan biridir.

İş başarısı, bir şirketin içindeki tüm faaliyetlerin başarıya ulaşmayı amaçladığı birincil hedefidir. İş başarısı, işletmenin önceki sonuçlara göre artış göstermesidir. Küçük sanayiler için iş başarısı, toplumun ekonomik büyümesinin birincil anahtarıdır, çünkü bu başarı, üretkenliği, işgücünü, geliri ve tasarrufları etkileyecektir. Bu unsurların hepsi ekonomik büyümenin göstergeleridir (Arsiati ve Yulaika, 2021).

Bir şirketin varlığını sürdürmesi, kuruluşundan bu yana bir işletmenin birincil hedefi olmuştur bir işletmenin varlığını sürdürmesi, hem finansal hem de finansal

olmayan faktörler açısından yönetimin şirketi nasıl yönettiğiyle çok yakından ilgilidir. İş sürekliliği genellikle şirketin karlılığını artırma kabiliyeti ile ilişkilidir (Endiana ve Suryandari, 2017).

Ülke ekonomisinde önemli bir role sahip olan KOBİ sektörlerinden biri de imalat alt sektörüdür. KOBİ'lerin verimliliğinin artırılmasında, imalat sektörünün büyük şirketlerin tedarikçisi haline gelmesi, böylece iyi ürün kalitesi standartlarına sahip büyük şirketlerin verimli operasyonel faaliyetlerini taklit edebilmeleri gerekmektedir. İmalat sektöründeki KOBİ'lerin ayrıca daha verimli ve rekabetçi üretim yapmalarını teşvik etmek için küresel üretim ağlarına katılmaları, inovasyonu destekleyebilecek ve KOBİ'lerin girişimcilik yönlerini geliştirebilecek üniversitelerle ortaklık kurmaları gerekmektedir. İhracata yönelik imalat sektöründeki KOBİ'lere hem bankacılık sektöründen hem de devletten finansman sağlanmalı, aynı zamanda bu finansman bir koçluk programı olarak kanalize edilmelidir (Kemenparekraf, 2022).

Endonezya'nın 2021'in ikinci çeyreğinde %7,07'ye ulaşan ekonomik büyümesindeki artışa en önemli katkıyı imalat sanayi yapmıştır. İmalat sanayi %1,35 ile büyümenin en yüksek kaynağıdır. Bu dönemde imalat sektörünün kendisi de Covid-19 salgını nedeniyle baskı altında olmasına rağmen %6,91 oranında büyüme kaydetmiştir. İmalat sektörü ayrıca 2021'in ikinci çeyreğinde ulusal GSYH %17,34 ile en önemli katkıyı sağlamıştır. Bu dönemde GSYH'ye en fazla katkı sağlayan ilk beş sektör sırasıyla %6,66 ile gıda ve içecek, %1,96 ile kimya, ilaç ve geleneksel tıp, %1,57 ile metal eşya, bilgisayar, elektronik eşya, optik ve elektrikli teçhizat, %1,46 ile ulaşım ekipmanları ve %1,05 ile tekstil ve hazır giyim sektörleri olmuştur (Kementerian Perindustrian RI, 2021).

Gıda ve içecek sektörünün, imalat sektörünü ve ulusal ekonomiyi destekleyen temel sektörlerden biri olmaya devam edeceği öngörülmektedir. Bu stratejik sektörün hayati rolü, petrol ve gaz dışı endüstrinin GSYH'ye istikrarlı ve önemli katkıdan ve artan yatırım gerçekleşmesinden anlaşılabilir. Bu nedenle hükümet, gıda ve içecek endüstrisinin daha üretken ve küresel olarak rekabetçi olabilmesi için ihtiyaç duyduğu hammaddelelerin bulunabilirliğini sağlamaya çalışmaktadır. Bunun yanı sıra, bu sektör standartlaştırılmış katma değere sahiptir, bu nedenle aşağı akış sürecinin garanti altına alınması gerekmektedir. Bu arada, ulusal gıda ve içecek endüstrisi giderek daha rekabetçi bir hale gelmektedir çünkü birçoğu büyük ölçekli şirketleri ve KOBİ içermektedir.

Mutfak işi, hiçbir zaman yok olmayacak bir KOBİ türüdür. Aşçılık, Endonezya'nın yaratıcı endüstrisinin yükselişinin lokomotiflerinden biridir. Pandemi sırasında aşçılık, gıda satış noktalarına sahip aşçılık uygulayıcılarını orta derecede etkileyen bir sektör olarak sınıflandırmıştır, çünkü hareket kısıtlamaları ve kalabalığı azaltma çabaları, restoranların geçici olarak kapatılması gerektiği anlamına gelmektedir. Mutfak veya gıda ürünleri günlük insanların temel ihtiyaçlarıdır, bu nedenle gıdaya her zaman talep olacaktır. Bu da çok potansiyel bir aşçılık iş fırsatı ortaya çıkarmaktadır. Ayrıca, aşçılık alanındaki KOBİ'ler az miktarda sermaye ile veya 1 milyon IDR'nin altında uygulanabilmektedir. Ancak bir iş kurmak zorlu bir süreçtir. Yeni başlayanlar, başarılı girişimciler olmak için gereken bilgi, yetkinlik ve tutumları erkenden anlamalı ve bu konularda uzmanlaşmalıdır. Bu, doğru iş fikrini başlatarak, hayata geçirerek ve büyüüp hayatta kalabilmesi için düzgün bir şekilde yöneterek başlatılabilir.

Araştırmacıların Endonezya'daki çeşitli mutfak KOBİ'leri üzerinde yaptıkları gözlemlerin sonuçları, bu işletmelerin sadece iş türüne odaklandıklarını, ancak KOBİ'lerin başarısını ve şirketin hayatta kalmasını etkileyen faktörleri göz ardı ettiklerini ortaya koymuştur. Girişimciliğe olan ilginin sadece cesareti ön planda tuttuğu ancak işletmenin sorumluluğunu anlayamadığı, dolayısıyla riskleri ve iş fırsatlarını ölçemediği görülebilir.

İmalat sektöründeki KOBİ'lerde mutfak işinde ortaya çıkan bir diğer olgu da gıda güvenliği ve iyi gıda işleme uygulamaları GMP, ihmalin sektör üzerindeki etkisi ve pazarlanan gıdanın kalitesi hakkında bilgi eksikliği, mutfak işi aktörlerinin bilgi yeterliliği, beceriler ve tutumları ve bu KOBİ'lerin küresel yeterlilik düzeyindeki ustalık eksikliğidir.

Bu çalışma dört ana bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde, işletme başarısı ve ticari hayatta kalma konuları teorik çerçeve kapsamında ele alınmış, imalat sektöründeki KOBİ'ler detaylı olarak incelenmiş ve literatür taraması sunulmuştur. İkinci bölümde araştırmanın metodolojisi açıklanmış; araştırmanın nicel yönü, yeri ve zamanı, örnekleme, veri toplama ve analiz teknikleri hakkında bilgi verilmiştir. Üçüncü bölümde araştırmanın uygulama kısmı yer almakta olup, araştırma çerçevesi, hipotezleri, problemin formülasyonu ve analiz sonuçları detaylı olarak sunulmaktadır. Bu bölümde ayrıca elde edilen bulgular literatür ışığında tartışılmıştır. Son bölümde ise araştırmanın sonuçları

özetlenmiş ve hem uygulayıcılara hem de gelecek araştırmacılara yönelik öneriler sunulmuştur.

süresini artırmak için daha çok israfı ortadan kaldırmaya odaklanır. Buradaki Yalın Yönetim, hizmet kullanıcı memnuniyetini artırmak için hizmeti iyileştirmeyi amaçlamaktadır. Yalın uygulamanın amacı kaliteyi iyileştirmek, üretkenliği artırmak, kar kapasitesini yükseltmek ve pazar rekabet gücünü artırmaktır (Wahyudi, 2020).

2) Bilgi Yönetimi

Bilgi yönetimi, bir kurumun rekabetçi konumunu korumak ve kurum içinde yenilikçi davranışları teşvik etmek için mevcut bilgiyi yakalamaya, yaymaya ve kullanmaya ve yeni bilgi üretmeye çalışmaktır (Afqarina, 2018).

3) Toplam Kalite Yönetimi

TKY ürünlerin, hizmetlerin, insanların, süreçlerin ve çevrenin sürekli iyileştirilmesi yoluyla kurumsal kaliteyi en üst düzeye çıkarmak için bir hizmet yürütme yaklaşımıdır. TKY birincil hedefi mal ve hizmetlerden müşteri memnuniyeti olan bir yönetim felsefesidir. Bu hedefe ancak yönetimin her düzeyde katılımı, hizmet ürünlerinin ve süreçlerinin sürekli iyileştirilmesi, çalışanların eğitimi ve yetiştirilmesi ve tüm çalışanların sorun çözme sürecine katılımı ile ulaşılabilir (Satriawan ve Muallidin, 2018).

1.1.2. Ticari Hayatta Kalma

Girişimciler, işletmelerin gelişmesini ve sürdürülebilir olmasını kesinlikle isterler. İş ortamı bir işletmenin varlığını kabul ederse, o işletme faydalı olacaktır. Sürdürülebilirlik, işletmenin uzun vadede faaliyet göstermeye veya gelişmeye devam edeceği anlamına gelir. Bazı şirketlerin nesiller boyu iş sürekliliğine sahip olduğu görülmektedir. İlk sahibinden torunlarına geçen liderlik, şirketin devam etmesini sağlar (Rizaldi, vd., 2022).

İş geliştirmenin, yeni girişimcilerin büyümesi üzerinde etkisi vardır. Ne kadar çok işletme sahibi olursa, işletme aktörleri arasındaki rekabet de o kadar sıkı olur. Ortaya çıkan iş rekabeti, yerel ve küresel pazarlar arasındaki rekabettir ve iş aktörlerinin çeşitli ve verimli ürünler sunarak tüketici ihtiyaçlarını karşılayabilmesi gerekmektedir (Rokan, 2017).

Sürdürülebilir iş uygulamalarını anlamak, bu kavramı tanımlamayı ve onu yöneten değerleri ve ilkeleri incelemeyi gerektirir. Sürdürülebilir iş uygulamalarının tek bir tanımı yoktur; bu, pek çok farklı kişi için pek çok farklı anlama gelmektedir. Ortak görüş, sürdürülebilir bir işletmenin ekonomik olarak yaşayabilir, sosyal olarak sorumlu ve çevre dostu olması gerektiği yönündedir. Başka bir deyişle, bu işletme mali açıdan

sağlıklı ve bağımsızdır; eylemlerinin kilit paydaşlar (çalışanlar, müşteriler, hükümet, toplum) üzerindeki sosyal etkisini (fırsat eşitliği için mücadele, insan hakları, topluma önem verme) artırmaya çalışır ve faaliyetlerinin (mal ve hizmetlerin üretimi ve tüketimi) çevreyi olumsuz etkilememesini sağlar. Sosyal ve çevresel boyutlar, sürdürülebilir bir işletmeyi kâr amaçlı geleneksel bir işletmeden ayıran temel faktörlerdir (Chungyalpa, 2021).

İş sürekliliği, bir sistemin uzun vadede doğa tarafından desteklenen üretim seviyesini koruyabilme yeteneğidir. İş sürekliliği, tutundurma stratejisi ve tüketici memnuniyeti stratejisi olmak üzere iki göstergeden oluşur. Narayanad'a göre, İş Sürdürülebilirliği bir iştir. İşletmeler, gelecek nesillerin ihtiyaçlarını karşılayacak yeterli kaynaklara sahip olabilmek için olumsuz çevresel ve sosyal etkileri önlemelidir. İyi kaliteye sahip küresel bir pazarda başarı, İş sürdürülebilirliğini çevre için güvenli hale getirecektir. Yukarıdaki anlayışa dayanarak, iş sürekliliği, üretilen ürünlerin sonuçlarını korumak için aynı liderlikle uzun vadede kalıtsal bir şekilde devam eden bir iştir (Fario ve Cardo, 2022).

1.1.2.1. İşletmenin Hayatta Kalmasını Etkileyen Faktörler

İşletmelerin hayatta kalmasını etkileyen faktör bilgidir. İnsanların sahip olduğu bilgi, karşılaştıkları bir gerçeği veya sorunu bulmak için gösterdikleri çabaların sonucudur (Nguyen Thi, 2022). İnsanların gerçeği aramak için yaptıkları faaliyetler veya gösterdikleri çabalar ya da karşılaştıkları acılar, insanların kendi doğasıdır ya da daha çok arzular olarak bilinir. İnsanın sahip olduğu arzu, insanı istediği her şeyi elde etmeye teşvik edecektir. Bir insanı diğerinden ayıran şey, insanın istediğini elde etmek için gösterdiği çabadır. Daha dar anlamda bilgi, insanların sahip olabileceği bir şeydir (Darsini ve Cahyono, 2019).

Bilgi faktörünün çeşitli değerlendirme göstergeleri vardır: işgücü verimliliği, katma değer, bilgisayarlaşma (teknoloji), pazar seçimi ve yatırım verimliliği (Nguyen Thi, 2022).

1.1.3. İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler

KOBİ endüstrisi, giderek artan bir şekilde istihdamın geliştirilmesi, gelirin artırılması ve iş yaratılması için kritik bir itici güç olarak görülmektedir. Bu durum, imalat sanayisindeki önemli girişimlerin, sektörün büyük sermaye gereksinimleri göz önüne

alındığında, gerekli istihdamı yaratmasının pek mümkün olmadığının hükümet tarafından giderek daha fazla kabul edilmesinden kaynaklanmaktadır. Zorlu yönetim ve mali raporlar, bu kuruluşların mali performansını ve para toplama kabiliyetini sınırlayan diğer önemli faktörlerdir. Küçük kredi verenler için krediyle ilgili bilgilerdeki farklılıklar, küçük şirketlere para akışını kısıtlamıştır. KOBİ'lerin üretim kapasitelerini artırmak önemli ölçüde etkileyebilir. Gelişmekte olan ülkelerdeki insanların çoğu KOBİ'lerde çalıştığından, KOBİ'ler yaratıcı yetenekler yoluyla pazar yaratmada önemli bir bileşendir (Zayed vd., 2022).

KOBİ'lere ilişkin 2008 tarihli 20 sayılı Kanunun 1. Maddesine göre, Mikro İşletmeler, kanunda öngörülen mikro işletme kriterlerini karşılayan bireylere ve bireysel ticari kuruluşlara ait üretken işletmelerdir. 2008 tarihli 20 sayılı Kanunun 6. Maddesine göre, Mikro, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler için kriterler aşağıdaki gibidir:

- a) Mikro işletme kriterleri şunlardır: en fazla 50 milyon IDR varlığa sahip olmak, en fazla 300 milyon IDR/yıl ciro yapmak.
- b) Küçük işletmeler için kriterler şunlardır: > 50 milyon Rp, > 500 milyon Rp varlığa ve > 300 milyon Rp-2,5 milyar Rp/yıl ciroya sahip olmak.
- c) Orta ölçekli işletmeler için kriterler > 500 milyon IDR - 10 milyar IDR varlığa ve > 2,5 milyar IDR - 50 milyar IDR/yıl ciroya sahiptir.

Bireysel şirketler, ortaklıklar, firmalar ve limited şirketler şeklinde Mikro ve KOBİ olarak sınıflandırılırlar.

Gelişim perspektifine göre KOBİ'ler 4 (dört) grupta sınıflandırılabilir:

1. Geçim kaynağı faaliyetleri, geçimini sağlamak için iş fırsatı olarak kullanılan KOBİ'lerdir ve daha yaygın olarak enformel sektör olarak bilinir - örneğin sokak satıcıları.

2. Mikro işletmeler esnaf özelliklerine sahip KOBİ'lerdir ancak yine de girişimcilik özelliklerine ihtiyaç duyarlar.

3. Küçük dinamik işletmeler, halihazırda girişimci bir ruha sahip olan ve taşeronluk ve ihracat işlerini kabul edebilen KOBİ'lerdir.

4. Hızlı hareket eden bir işletme, büyük bir işletmeye dönüşecek girişimci ruha sahip bir KOBİ'dir.

İmalat şirketleri, piyasanın ihtiyaç duyduğu ürünleri sağlayan şirketler olarak bilinir. Pazar talebi ne kadar büyük olursa, üretim süreci de o kadar fazla olacaktır. Bu

şirketteki üretim süreci, insan ve doğal kaynaklardan başlayıp kapsamlı makine araçlarına kadar uzanan çeşitli faktörleri içerir. Ürün satışının doğası gereği, bu ticari faaliyet bir ticaret şirketi olarak kategorize edilebilir. İş dünyasında, bir imalat şirketi, ham malları satış değeri olan yarı mamul veya mamul mallara dönüştüren bir ticari varlıktır. İşleme sürecinde, şirket makine, ekipman ve işçiliği tek bir ortamda bir araya getirir. İmalat şirketleri, ürettikleri ürünlere göre çeşitli sektörlerle ayrılır. İmalattaki ana sektörler; birincil sanayi, kimya sanayi ve tüketim malları sanayi olmak üzere üçe ayrılır, ardından çeşitli sanayi sektörleri gelir (Utami, 2022).

1.2. Literatür Taraması

Önceki araştırmalar, araştırmacıların karşılaştırma yapma ve daha ileri araştırmalar için yeni ilham kaynakları bulma girişimidir. Ayrıca önceki çalışmalar, araştırmanın konumlandırılmasına ve araştırmanın özgünlüğünü göstermesine yardımcı olur. Bu bölümde araştırmacı, gerçekleştirilecek araştırmayla ilgili önceki araştırmaların sonuçlar listelenmiştir, ardından hem yayınlanmış hem de yayınlanmamış araştırmaları özetlemiştir. Aşağıda, araştırmacının üzerinde çalıştığı tema ile halen ilişkili olan önceki araştırmalar yer almaktadır.

Tablo 1.1. Önceki Yapılan Araştırmalar

Sayı	Araştırmanın Adı ve Yılı	Araştırma Başlığı	Araştırma sonuçları
1.	(Nguyen Thi, 2022)	SMES survival and knowledge in emerging economies: evidence from Vietnam	Bulgular, Vietnamlı KOBİ'lerin bilgi gelişiminden büyük ölçüde faydalandığına dair güçlü kanıtlar ortaya koymaktadır. Sonuçlar şirketlerin işgücü verimliliğini, katma değeri ve bilgisayarlaşmayı teşvik ettiğini göstermektedir. Yatırım verimliliğine dayalı pazar seçimine dair kanıtlar vardır. Buna ek olarak, şirketler özellikle gelişmekte olan pazarlarda satış getirilerini artırmalıdır. Yeni kurulan KOBİ'ler yeterli toplam varlık hazırlamalı ve pazara girmek için kaldıraçtan başka bir şeye güvenmelidir. Özellikle yaşam döngüsünün ilk aşamalarında, yüksek büyüme oranına sahip sektörlerdeki start-

		up'lar daha fazla devlet desteğine ihtiyaç duyacaktır. Bu bulgular, KOBİ'lerin bilgi ekonomisini geliştirmelerine yardımcı olacak politikaların iyileştirilmesine yönelik kanıtlar sunmaktadır.
2.	(Lückmann ve Feldmann, 2017)	Success Factors for Business Process Improvement Projects in Small and Medium Sized Enterprises – Empirical Evidence KOBİ - BPM projesinde 31 uygulayıcı ile gerçekleştirilen bir dünya kafe çalıştayının ampirik sonuçları. BPM ve genel olarak projelerdeki kritik başarı faktörleri üzerine mevcut çalışmalardan esinlenen yazarlar, bir uygulayıcı çalıştayını planlayıp yürütmüş ve 117 tek etki faktörü maddesi belirlemiş, bunlar daha sonra 64 başarı faktörü olarak özetlenmiş ve 9 proje yönetimi bilgi alanıyla eşleştirilmiştir. En önemli sorun alanları proje entegrasyonu, proje kontrolü ve paydaş yönetimi olmuş, bunları risk yönetimi, İK yönetimi ve kurum kültürü izlemiştir. Belirlenen faktörler, KOBİ'lerde başarılı BPM projelerini neyin mümkün kıldığı ve neye hizmet edebilecekleri konusunda ilk bilgileri sağlamaktadır.
3.	(Zonouzi vd., 2021)	Political factors affecting the survival of SMEs case study: An empirical study in Tehran Grand Bazaar Bu çalışma, KOBİ'lerin hayatta kalmasını etkileyen siyasi faktörleri araştırmaktadır. Bu bağlamda, ikili model kullanılarak, 2018 yılında Tahran Kapalı Çarşısı'nda KOBİ'leri olan 300'den fazla kişi seçilmiştir. Çalışmanın sonuçları, modelde kullanılan değişkenler ve göstergeler arasında siyasi faktörlerin, etkileşimli politikanın (LIP), hukukun üstünlüğü politikasının (RLP) ve uluslararası gerilimi azaltma politikasının (IP) Tahran Kapalı Çarşı'da KOBİ'lerin hayatta kalma

---

politikası faktörü üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğunu göstermektedir.

4.

(Muadin vd.,
2021)

Farming Entrepreneurial
Success Factors
(Agribusiness): A
Literature Study

Bu araştırma, girişimciliğin başarısını belirleyen faktörleri bilmek amacıyla yapılmıştır. Analizde, girişimciliği ele alan dergi makaleleri kullanılarak literatür çalışması yöntemi kullanılmıştır. Çalışma sonuçları, her iş aktörünün başarısının bir işi yürütmedeki davranışına, eğitim geçmişine ve toplumun genel kültürüne bağlı olduğunu göstermektedir. Girişimcilik başarısı ayrıca bir işi yürütmede tutarlılık, ciddi olma, pazar taleplerini anlama, işletme yönetimi bilgisini güçlendirme, bilgi teknolojisindeki gelişmeleri her zaman takip etme ve dinamik bir çevreye uyum sağlama ile belirlenir.

5.

(Khairul Muna
vd., 2020)

Factors Influencing the
Success of Creative
Economy-Based Micro,
Small and Medium
Enterprises in Langsa
City.

Bu çalışmanın sonuçları şunu göstermektedir: (1) Girişimcilik ilgisinin iş başarısı üzerinde pozitif ancak önemsiz bir etkisi vardır. (2) Bağlantı, iş başarısı üzerinde pozitif ve anlamlı bir etkiye sahiptir (3) Marka, iş başarısı üzerinde pozitif ve anlamlı bir etkiye sahiptir. (4) Promosyonun iş başarısı üzerinde pozitif ve anlamlı bir etkisi vardır. Belirleme katsayısının (R²) değeri 0,529'dur; bu da iş başarısı değerindeki varyasyonun %52,9'unun iş başarısını etkileyen dört değişken tarafından belirlendiği anlamına gelmektedir: girişimcilik ilgisi, bağlantı, marka ve tanıtım. Buna karşılık, geri kalan kısım ($\%100 - \%52,9 = \%47,1$) incelenmeyen bağımsız değişkenlerden etkilenmektedir.

BÖLÜM 2: ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ

2.1. Nicel Araştırma

Bu çalışmada nicel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Nicel araştırma yöntemi, araştırma tasarımının oluşturulmasından başlayarak sistematik, planlı ve yapılandırılmış bir şekilde yürütülen bir araştırma türüdür. Nicel araştırma yöntemleri (Sugiyono, 2019), belirttiği gibi, Pozitivizm felsefesine dayanan ve belirli popülasyonları veya örnekleri incelemek için kullanılan araştırma yöntemleridir. Veri, araştırma araçları kullanılarak toplanır, veri analizi nicel/istatistikseldir ve hipotezleri test etmek için kullanılır.

Bu nicel yaklaşımda araştırma, istatistiksel veri analizi ve istatistiksel verilerin yorumlanması ile önceden belirlenir. Nicel yaklaşımı kullanan araştırmacılar, belirli bir hipotezi detaylandırarak bir teoriyi test eder ve ardından bu hipotezleri desteklemek veya çürütmek için veri toplar. Bu çalışmada kullanılacak süreç, istatistiksel bilgiye dayalı nicel bir analiz yaklaşımıdır. Araştırma sorunlarını yanıtlamaya yönelik bir araştırma yaklaşımı, zaman, yer ve durum bağlamından bağımsız olarak genelleştirilebilecek sonuçlar üretmek için incelenen nesnenin değişkenlerinin dikkatli bir şekilde ölçülmesini gerektirir (Creswell, 2016).

2.2. Araştırma Yeri ve Zamanı

Bu çalışma, Endonezya'daki imalat sektöründeki KOBİ'leri analiz etmek amacıyla yapılmıştır. Araştırma, Ocak-Nisan 2024 tarihleri arasındaki bir dönemde gerçekleştirilmiştir. Bu süre zarfında, imalat sektöründeki KOBİ'lerin faaliyetleri, karşılaştıkları zorluklar ve fırsatlarla ilgili çeşitli hususlar incelenmiş ve bu sektörün karşılaştığı dinamikler ve ihtiyaçlar hakkında daha derin bir anlayış kazanılmıştır. Toplanan verilerin, Endonezya'daki KOBİ'lerin büyümesini ve sürdürülebilirliğini destekleyen politika ve stratejilerin geliştirilmesi için faydalı bilgiler sağlaması beklenmektedir.

2.3. Anakütle ve Örneklem

2.3.1. Anakütle

Anakütle, araştırma konusunun tamamıdır. Anakütle, araştırmacılar tarafından incelenmek üzere belirlenen belirli niteliklere ve özelliklere sahip nesnelerden/öznelerden oluşan ve daha sonra sonuçlandırılan bir genelleme alanı olarak tanımlar. Yani, anakütle

sadece insanlar değil, aynı zamanda nesneler ve diğer doğal varlıklardır. Anakütle sadece çalışılan nesne/öznenin miktarını değil, o öznenin/nesnenin tüm özelliklerini de kapsar (Arikunto, 2019; Sugiyono, 2019).

Bu çalışmanın anakütle Endonezya'da aktif olarak faaliyet gösteren imalat sektöründeki KOBİ'lerdir. Endonezya Merkezi İstatistik Bürosu'na kayıtlı KOBİ sayısı (2024) toplam 21.876 İmalatçı KOBİ birimidir.

2.3.2. Örneklem

Örneklem, popülasyonun bir parçası veya popülasyonun sahip olduğu sayı ve özelliklerdir. Örneklem gerçekten temsil edici olmalıdır. Örneklem, popülasyonun sahip olduğu sayı ve özelliklerin bir parçasıdır (Setyaningrum, 2019). Sonuç olarak, örneklem, tüm popülasyonu temsil etmek için çalışmak üzere kullanılan popülasyonun bir parçasıdır, böylece sayı popülasyondan daha az olur.

Bu araştırmada kullanılan örneklem tekniği amaçlı örneklem tekniğidir. Amaçlı örneklem, belirli hususları içeren bir örneklem tekniği olarak tanımlanmaktadır. Amaçlı örneklem tekniğinin kullanılmasının nedeni, nicel araştırmalara veya genelleme yapmayan çalışmalara uygun olmasıdır (Sugiyono, 2019).

Bu çalışmada yazarlar, Endonezya'da aktif olarak faaliyet gösteren imalat sektöründeki KOBİ'lerin toplam sayısı olan 21.876 KOBİ biriminden oluşan evreni toplamışlardır. Çalışmada ulaşılması mümkün olmayan çok büyük bir evren olması nedeniyle, bu çalışmada örneklemin belirlenmesi Slovin tekniği kullanılarak yapılmıştır. Aşağıda, bu çalışmada örneklemin belirlenmesi için Slovin formülü kullanılarak yapılan bir hesaplama yer almaktadır:

$$n = \frac{N}{1+N e^2} \quad (1)$$

Burada:

n : Örneklem büyüklüğü / katılımcı sayısı

N : Anakütle Büyüklüğü

e : Slovin formülünde 0.1

Bu çalışmadaki toplam anakütle 21.876 kişidir, bu nedenle kullanılan yüzde %10'dur ve hesaplama sonuçları uygunluğu sağlamak için yuvarlanabilir. Dolayısıyla, araştırma örneklemini aşağıdaki hesaplamalarla bulabilmek için:

$$\text{➤ } n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

$$\text{➤ } n = \frac{21.876}{1+21.876 \cdot (0,1)^2}$$

$$\text{➤ } n = \frac{21.876}{1+218,76}$$

$$\text{➤ } n = \frac{21.876}{219.76}$$

$$\text{➤ } n = 99,54$$

Yukarıdaki Slovin formülünün hesaplanmasına dayanarak, bu çalışmadaki örneklem sayısı 99,54'tür ve bu sayı daha sonra Endonezya'daki 100 İmalatçı KOBİ'ye yükseltilmiştir.

2.4. Değişken Operasyonel Tanım

Bir değişkenin operasyonel tanımı, araştırmacı tarafından incelenmek ve daha sonra sonuçlandırılmak üzere belirlenen belirli varyasyonlara sahip bir kişi, nesne veya faaliyetin bir niteliği, özelliği veya değeridir (Sugiyono, 2018). Değişkenler ve işleyişleri aşağıdaki tabloda açıklanmıştır:

Tablo 2. 1. Değişken Operasyonel Tanım

Sayı	Değişken	Operasyonel Tanımlar	Etkileyen Faktörler	Ölçüm Ölçeği
1.	Başarılar	İş başarısı, işin önceki sonuçlara göre artması ve tüm faaliyetlerin başarıya ulaşmayı hedeflediği bir şirketin önemli bir parçası haline gelmesidir (Pramayoga, 2019).	• Yalın Yönetim • Bilgi Yönetimi • Toplam Kalite Yönetimi (Lückmann ve Feldmann, 2017)	Likert

	İşletmenin Sürekliliği, müşteri şirketin borçlarını ödemek için yeterli miktarda normal şirket faaliyetleri sürecinde kullanılan		
2.	Hayatta kalma varlıklara ihtiyaç duyması nedeniyle yakında vadesi gelecek olan yükümlülüklerini yerine getirememesi ile ilgili köşeye ilişkin önemli bir şüphedir (Ardianingsih, 2018)	• Bilgi (Nguyen Thi, 2022)	Likert

2.5. Veri Seti

Her çalışmada, araştırmacıların araştırmayla ilgili veri üretmek için veri toplama tekniklerinde uzmanlaşması gerekir. Bu çalışmada birincil ve ikincil kaynaklardan elde edilen nicel veri türleri kullanılmıştır. "Araştırma verilerinin kaynakları, verilerin elde edilebileceği konulardır" (Arikunto, 2019). Bu çalışmadaki veri kaynakları aşağıdaki gibidir.

2.5.1. Birincil Veri

Birincil veri, veri toplayıcılara doğrudan veri sağlayan veri kaynaklarıdır. Veriler, araştırmacıların kendileri tarafından doğrudan ilk kaynaktan veya araştırma nesnesinin gerçekleştirildiği yerden toplanmıştır. Araştırma konusuyla ilgili olarak katılımcılardan elde edilen anket sonuçlarını birincil veri olarak kullanmıştır (Sugiyono, 2018).

2.5.2. İkincil Veri

İkincil veriler, veri toplayıcılara doğrudan veri sağlamayan, örneğin başka kişiler veya belgeler aracılığıyla veri sağlayan kaynaklardır. Bu çalışmada ikincil veri kaynakları, kitaplar, dergiler ve makalelerin Endonezya'daki küçük ve orta ölçekli işletmelerin başarısını ve hayatta kalmasını etkileyen faktörler üzerine yapılan araştırma konularıdır (Sugiyono, 2018).

2.6. Veri Toplama Teknikleri

Araştırma veri elde etmeyi amaçlar, bu nedenle veri toplama yöntemi bir çalışmadaki en hayati adımdır. Araştırma yürüten araştırmacılar, veri toplama yöntemini

bilmedikleri takdirde istedikleri verileri elde edemeyeceklerdir. Veri toplama çeşitli ortamlarda, kaynaklarda ve yollarla yapılabilir (Sugiyono, 2018).

Ayrıca, yöntemler veya veri toplama teknikleri açısından bakıldığında, veri toplama teknikleri birincil ve ikincil kaynakları kullanabilir. Benzer şekilde, yöntemler veya veri toplama teknikleri açısından bakıldığında, veri toplama teknikleri gözlem (müşahede), anket ve dokümantasyon yoluyla gerçekleştirilebilir.

1. Gözlem

Sözel olmayan davranışları bulmak veya araştırmak için kullanılabilecek tekniklerden biri gözlem teknikleridir. Diğer tekniklere kıyasla belirli özelliklere sahip bir veri toplama tekniğidir (Sugiyono, 2018). Veri toplamada bir teknik olarak gözlemin başarısının anahtarı büyük ölçüde araştırmacı tarafından belirlenir çünkü araştırmacı bir araştırma nesnesini görür ve dinler, Daha sonra araştırmacı gözlemlediklerinden bir sonuca varır (Yusuf, 2016).

2. Anket

Anket, katılımcılara cevaplamaları için bir dizi soru veya yazılı ifade veren bir veri toplama tekniğidir. Anket soruları, katılımcıların serbest yanıt verebildiği açık uçlu sorular ve belirli seçeneklerden birinin seçildiği kapalı uçlu sorular olarak sınıflandırılmaktadır. Açık sorular, yanıtlayıcının yanıtını bir şeyin tanımı olarak yazmasını bekler. Buna karşılık, kapalı sorular kısa bir yanıt bekleyen veya yanıtlayıcının mevcut soruların her birinden alternatif yanıtlardan birini seçmesini bekleyen sorulardır. Nominal, ordinal, aralık ve oran verileri şeklinde bir çözüm isteyen her anket sorusu kapalı bir soru formudur (Sugiyono, 2018).

3. Dökümantasyon

Dökümantasyon; kitap, arşiv, belge, yazılı sayılar ve resimler şeklinde veri ve bilgi elde etmek için kullanılan, Araştırmaya ilişkin dökümantasyon, Endonezya'daki KOBİ'ler ile ilgili resmi raporlar, akademik yayınlar ve diğer ilgili belgelerden oluşmaktadır. Belge çalışmaları, gözlem veya anket yöntemlerinin kullanımının bir tamamlayıcısıdır. Fotoğraflar veya mevcut akademik yazılarla desteklendikleri takdirde daha güvenilir veya inandırıcılıkları yüksek olacaktır (Sugiyono, 2018).

Ölçüm ölçeği, doğru nicel veriler üretmek amacıyla ölçüm yapmak için kullanılır. Anket, Endonezya'da imalat sektöründeki KOBİ'lerden yanıt verenler hakkında veri elde etmek için kullanılmıştır. Likert ölçeği, katılımcının sunulan yanıt seçenekleri aracılığıyla

sunulan ifade veya ifadelere katılımı ile ilgili beş yanıt seviyesine sahip bir ölçektir. Likert ölçeği, bir kişinin veya grubun sosyal olgular hakkındaki tutumlarını, görüşlerini ve algılarını ölçmek için kullanılır. Likert ölçeği ile ölçülecek değişken, ifade veya soru şeklinde olabilen ölçek maddelerinin derlenmesi için bir başlangıç noktası olarak belirlenir.

Tablo 2.2. Likert ölçeği

Sayı	Cevap	Puan
1	Kesinlikle Katılıyorum (SS)	5
2	Katılıyorum (S)	4
3	Kararsızım (R)	3
4	Katılmıyorum (TS)	2
5	Kesinlikle Katılmıyorum (STS)	1

Kaynak: (Sugiyono, 2019).

2.7. Veri Analiz Tekniği

Sugiyono (2018) göre veri analizi, verileri kategoriler halinde düzenleyerek, birimler halinde tanımlayarak, sentezleyerek, kalıplar halinde derleyerek, hangilerinin önemli olduğunu ve nelerin öğrenileceğini seçerek ve kendileri ve başkaları tarafından kolayca anlaşılabilir şekilde sonuçlar çıkararak görüşmelerden, saha notlarından ve dokümantasyondan elde edilen verileri sistematik olarak arama ve derleme sürecidir. Bu arada Moleong (2017) göre veri analizi, temaların bulunabilmesi ve verilerin önerdiği şekilde çalışma hipotezlerinin formüle edilebilmesi için verilerin örüntüler, kategoriler ve temel tanımlayıcı birimler halinde düzenlenmesi ve sıralanmasıdır.

2.7.1. Klasik Varsayım Testi

Regresyon modelinin anlamlı ve temsili bir ilişki gösterip göstermediğini belirlemek için modelin klasik varsayımları karşılaması gerekir. Klasik varsayım testi, kullanılan tahminci parametrelerinin geçerliliğini ve yansızlığını değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Bu çalışmada kullanılan klasik varsayım testi normallik testi, çoklu doğrusallık testi ve değişen varyans testidir.

2.7.1.1. Normallik Testi

Ghozali (2020) normallik testinin, regresyon modelinde, karıştırıcı veya artık değişkenlerin normal dağılıma sahip olup olmadığını test etmeyi amaçladığını belirtmektedir. Regresyon modelinin normal veya normale yakın bir dağılıma sahip

olması iyi olarak kabul edilir. Bu çalışmada normalliği değerlendirmek için kullanılan istatistiksel test, histogram-normallik testi ile Jarque Bera (JB) testidir. 5% bir anlamlılık düzeyinde, verilerin normal dağılıp dağılmadığına karar vermek için kullanılan göstergeler aşağıdaki gibidir:

- Olasılık değeri 0,05'ten daha anlamlı ($>$) ise, veriler genellikle dağılmıştır.
- Olasılık değeri 0,05'ten küçükse ($<$), veriler normal dağılmamıştır.

2.7.1.2 Çoklu Doğrusallık Testi

Çoklu doğrusal bağlantı, bağımsız değişkenler arasındaki doğrusal ilişkidir. Ghozali (2020) çoklu doğrusal bağlantı testinin, regresyon modelinde bağımsız değişkenler arasında yüksek veya mükemmel bir korelasyon olup olmadığını test etmeyi amaçladığını belirtmektedir. İyi bir regresyon modeli değişkenler arasında korelasyon olmamalıdır. Bağımsız değişkenler arasında yüksek bir korelasyon varsa, bağımsız ve bağımlı değişkenler arasındaki ilişki bozulur. Ghozali (2020) %90 anlamlılık düzeyinde, bağımsız değişkenler arasında çoklu doğrusallığın varlığının aşağıdaki koşullara sahip bir korelasyon matrisi kullanılarak tespit edilebileceğini belirtmiştir:

- İki bağımsız değişken arasındaki korelasyon matrisinin değeri ($>$) 0,90'dan daha anlamlı ise, o zaman çoklu doğrusallık vardır.
- İki bağımsız değişken arasındaki korelasyon matrisinin değeri 0,90'dan küçükse ($<$), çoklu doğrusallık yoktur.

2.7.1.3. Heteroskedasite Testi

Ghozali (2020) değişen varyans testinin, regresyon modelinde, bir gözlemin artıklarından diğerine varyans eşitsizliği olup olmadığını test etmeyi amaçladığını belirtmektedir. Bir gözlemden diğerine artık varyansı sabitse buna homoscedasticity, farklıysa heteroscedasticity denir. İyi kabul edilen regresyon modelleri, bir gözlemden diğerine olan artıkların sabit veya homoskedastisite olması veya heteroskedastisite olmamasıdır. Bu çalışmada değişen varyansı değerlendirmek için kullanılan istatistiksel test Breusch Pagan testidir. Ghozali (2020) Breusch Pagan testinin mutlak artık değerinin diğer bağımsız değişkenlere regresyonu ile gerçekleştirilebileceğini belirtmektedir. 5% bir anlamlılık düzeyi ile değişen varyansın varlığı aşağıdaki kriterlerle belirlenebilir:

- Bağımsız değişkenin olasılık değeri 0,05'ten daha mükemmel ($>$) ise, o zaman değişen varyans yoktur.

➤ Bağımsız değişkenin olasılık değeri 0,05'ten küçükse (<), değişen varyans oluşur.

2.7.2. Çoklu Lineer Regresyon Testi

Sugiyono (2018) çoklu lineer analizi, bağımsız değişkenin manipüle edilmesi veya değerinin artırılması veya azaltılması durumunda bağımlı değişkenin durumunun (yükselme ve düşme) incelenmesi olarak tanımlamaktadır. Analiz için bir temel olarak, regresyon katsayısının değeri çalışmanın sonuçlarını belirler. Eğer β katsayısı pozitif (+) ise, bağımsız değişken ile bağımlı değişken arasında tek yönlü bir etki olduğu yorumu yapılabilir; bağımsız değişkenin değerindeki herhangi bir artış bağımlı değişkeni artıracaktır. Tersine, β katsayısı negatif (-) ise, bağımsız değişken ile bağımlı değişken arasında ters yönlü bir etki olduğu yorumu yapılabilir; bağımsız değişkenin değerindeki herhangi bir artış bağımlı değişkende bir azalmaya neden olacaktır. Bu çalışmada kullanılan çoklu doğrusal regresyon denklemi şöyledir.

$$Y = \alpha + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \beta_3 X_3 + \text{dst} + e \quad (2)$$

Burada;

$Y = \text{Değişken } Y$

$\alpha = \text{Sabit}$

$\beta_1 X_1 = X_1 \text{ Katsayısı}$

$\beta_2 X_2 = X_2 \text{ Katsayısı}$

$\beta_3 X_3 = X_3 \text{ Katsayısı}$

$e = \text{Standart Hata}$

2.7.3 Hipotez Testi

Hipotez testi, formüle edilen hipotezleri test etmek ve bağımsız değişkenlerin bağımlı değişken üzerindeki gerçek (anlamli) etkisinin büyüklüğünü ve ilişkinin yönünü kısmen veya eş zamanlı olarak belirlemek için gerçekleştirilir. Hipotez testi kısmi test (t-testi) ile yapılır. T-testi, bağımsız değişkenlerin tek başına bağımlı değişken üzerindeki etkisini değerlendirirken, F-testi tüm bağımsız değişkenlerin birlikte bağımlı değişken üzerindeki etkisini ölçer.

2.7.3.1 Kısmi Test (T Testi)

Bu test, bağımsız değişkenlerin tek bağımlı değişkeni etkileyip etkilemediğini belirlemek için yapılmıştır. Ghazali (2020) t-istatistik testinin, diğer bağımsız değişkenlerin sabit olduğu varsayımıyla, bir bağımsız değişkenin bağımlı değişken üzerindeki etkisinin ne kadar olduğunu gösterdiğini belirtmektedir.

$$t = \sqrt{\frac{n-2}{1-r^2}} \quad (3)$$

Burada:

t = Dağıtım t

r = Kısmi korelasyon katsayısı

r^2 = Belirleme katsayısı

n = Veri/örnek sayısı

t testindeki hipotez aşağıdaki gibidir:

➤ Test Formu:

$H_0: b_1, b_2, b_3 = 0$, yani bağımsız değişken (X) ile bağımlı değişken (Y) arasında anlamlı bir etki yoktur.

$H_0: b_1, b_2, b_3 \neq 0$, yani bağımsız değişken (X) ile bağımlı değişken (Y) arasında anlamlı bir etki vardır.

➤ İkinci Karar Kriteri:

H_0 şu durumda kabul edilir: $t_{\text{kont}} < t_{\text{tablo}}$, $\alpha = \%5$, $df = n-k$

H_0 ise reddedilir: $t_{\text{kont}} > t_{\text{tablo}}$

Yalın Yönetim değişkeninin iş başarısı üzerinde anlamlı bir etkisi bulunmamıştır ($p > 0.05$)" şeklinde sonuçlar kısa ve net bir şekilde sunulabilir.

2.7.3.2 F Testi (Simultane Test)

F testi, regresyon katsayısı (eğim) hipotezini eş zamanlı olarak test etmek ve bağımsız değişkenin bağımlı değişken üzerindeki etkisini yorumlamak için seçilen modelin uygulanabilir olup olmadığından emin olmak için faydalıdır.

$$F_{hitung} = \frac{R^2/k}{(1 - R^2)/(n-k-1)} \quad (4)$$

Burada:

R = Çoklu korelasyon katsayısı

k = Bağımsız değişken sayısı

n = Örnek sayısı

F istatistiksel testi Bu hesaplamanın sonuçları, %5 risk seviyesi veya anlamlılık seviyesi kullanılarak veya serbestlik derecesi = $k(n - k - 1)$ ile elde edilen F tablosu ile karşılaştırılır. Bu test çok önemlidir çünkü F testini geçemezse, t-testinin sonuçları önemsizdir. Karar şudur:

F sayısı > F tablosu veya F-istatistiği prob değerinin < 0,05 olması bağımsız değişkenlerin ilgili değişkenleri birlikte etkilediği anlamına gelir. Hesaplanan F değeri < F tablosu veya F-istatistiksel prob değerinin > 0,05 olması, bağımsız değişkenlerin ilgili değişkenleri etkilemediği anlamına gelir.

2.7.4. Determinasyon Katsayısı Testi (R^2)

Ghozali (2020), belirleme katsayısının, modelin bağımlı değişkendeki varyasyonları ne kadar açıklayabildiğini ölçmeye yardımcı olduğunu belirtmektedir. Belirleme katsayısının değeri sıfır ile bir arasındadır. Küçük bir R^2 değeri, bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkendeki varyasyonları açıklama kabiliyetinin minimum olduğu anlamına gelir. R^2 değerinin bire yakın olması, bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkendeki varyasyonu tahmin etmek için gereken neredeyse tüm bilgiyi sağladığı anlamına gelir. Ghozali (2020), birçok araştırmacının en iyi regresyon modelini değerlendiren düzeltilmiş R^2 değerinin kullanılmasını önerdiğini belirtmektedir. Düzeltilmiş R^2 değeri, regresyon modeline bir bağımsız değişken eklendiğinde artabilir

veya azalabilir. Ampirik testte negatif bir düzeltilmiş R^2 değeri varsa, düzeltilmiş R^2 değerinin sıfır olduğu kabul edilir.

$$KD = r^2 \times 100\% \quad (5)$$

Açıklama:

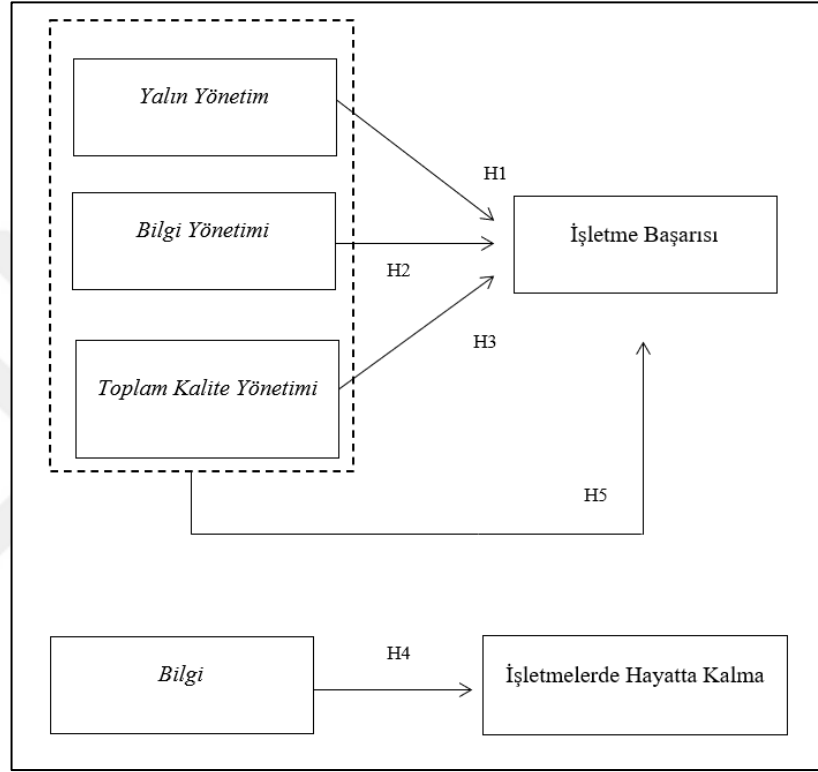
KD = Belirleme katsayısı

r = Bağımsız değişken ile bağımlı değişken arasındaki korelasyon katsayısı

BÖLÜM 3: ENDONEZYA'DA İMALAT SEKTÖRÜNDE FAALİYET GÖSTEREN KOBİ'LERİN BAŞARISINI VE HAYATTA KALMASINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

3.1 Araştırma Çerçevesi

Aşağıda, gerçekleştirilecek olan araştırmanın düşünce çerçevesi yer almaktadır.

Şekil 3. 1. Araştırma Çerçevesi

3.2 Araştırma Hipotezleri

Formülasyon ve araştırma hedeflerine dayanarak, bu çalışmanın geçici varsayımı olan araştırma hipotezi şöyledir:

H1= Yalın Yönetim Endonezya'nın imalat sektöründe KOBİ'ler başarısını etkileyen faktörler.

H2= Bilgi Yönetim Endonezya'nın imalat sektöründe KOBİ'ler başarısını etkileyen faktörler.

H3= Toplam Kalite Yönetim Endonezya'nın imalat sektöründe KOBİ'ler başarısını etkileyen faktörler.

H4= Bilgi Endonezya imalat sektöründe KOBİ'ler hayatta kalmasını etkileyen faktörler.

H5= Yalın Yönetim, Bilgi Yönetim, Toplam Kalite Yönetim Endonezya'nın imalat sektöründe KOBİ'ler başarısını aynı anda etkileyen faktörler.

3.3 Problemin Formülasyonu

Yukarıdaki arka planda ortaya çıkan olgulara dayanarak, araştırmacı çeşitli problem formülasyonları sunmaktadır:

1. Yalın Yönetim Faktörleri Endonezya'da imalat sektöründeki KOBİ'ler başarısını etkiliyor mu?
2. Bilgi Yönetimi Endonezya'da imalat sektöründeki KOBİ'ler başarısını etkiler mi?
3. Toplam Kalite Yönetimi Endonezya'da imalat sektöründeki KOBİ'ler başarısını etkiler mi?
4. Bilgi, Endonezya'nın imalat sektöründeki KOBİ'ler hayatta kalmasını etkiler mi?
5. Yalın yönetim, bilgi yönetimi ve toplam kalite yönetimi eş zamanlı olarak Endonezya'da imalat sektöründeki KOBİ'ler başarısını etkiler mi?

3.4 Araştırma Amaçları

Yukarıdaki problem formülasyonuna cevap verirken araştırmacı bu araştırmanın amaçlarını açıklar. Araştırmanın amacı, Yalın Yönetim, Bilgi Yönetimi ve Toplam Kalite Yönetiminin KOBİ'ler üzerindeki etkilerini incelemektir.

3.5 Araştırmanın Yararları

Bu araştırmanın ardından, çalışmanın sonuçlarının diğerlerinin yanı sıra aşağıdaki faydaları sağlaması beklenmektedir:

1. Teorik Yararlar

Bu araştırmanın aynı zamanda bilgi ve anlayış sağlamak ve Endonezya'daki KOBİ'ler üzerinde başarı faktörlerinin ve işletmenin hayatta kalmasının etkisinin deneyimini geliştirmek için benzer çalışmalar yürüten diğer araştırmacılar için bir temel oluşturmak gibi teorik faydaları da vardır.

2. Pratik Yararlar

- KOBİ'ler İçin;

Bu araştırma, iş başarısını ve hayatta kalmayı artırmak için KOBİ'ler tarafından yürütülmesi gereken yöntem veya teknikler hakkında bilgi sağlayabilir. Ayrıca, yaratıcı

ve yenilikçi bir ekonomiye dayalı mikro, küçük işletmelerin başarısını belirlemek için birincil veri olarak kullanılabilir.

- Üniversiteler için;

Yükseköğretim kurumları için bu araştırma, akademisyenler için bilgi birikimine ve bilimsel referanslara katkıda bulunabilir. Ayrıca, bu çalışmada ele alınan konulara ilişkin görüşlerini zenginleştirmek isteyenler için bilimsel eserlerin bir derlemesi olarak da kullanılabilir

3.6 Katılımcı Özellikleri

Bu çalışmada katılımcıların özellikleri arasında sanayi sektörü ve çalışan sayısı yer almaktadır:

3.6.1 Katılımcıların Sektörlere Göre Özellikleri

Katılımcıların Sektörlere Göre Özellikleri aşağıdaki tabloda görülebilir:

Tablo 3. 1. Katılımcıların Sektörlere Göre Özellikleri

Endüstri Sektörü					
		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Geçerli	Yiyecek ve İçecek Sektörü	33	33.3	53.6	33.3
	Tütün İşleme Sektörü	10	10.1	46.4	43.4
	İlaç Endüstrisi, Kimyasal Tıp Ürünleri ve Geleneksel Tıp	25	25.3	25.3	68.7
	Ahşap, Ahşap Eşya, Mantar ve Bambu ve Rattan Hasır İmalatı	18	18.2	18.2	86.9
	Konfeksiyon Sektörü	13	13.1	13.1	100.0
	Toplam	99	100.0	100.0	

Tablodaki sanayi sektörüne göre katılımcıların özelliklerinin analiz sonuçları, Yiyecek ve İçecek sektöründeki şirketlerin 33, Tütün İşleme sektöründeki şirketlerin 10, İlaç Endüstrisi, Kimyasal Tıp Ürünleri ve Geleneksel Tıp sektöründeki şirketlerin 25 olduğunu göstermektedir. Daha sonra Ahşap Sanayi sektöründeki şirketler, Ahşap Eşya, Mantar ve Bambu ve Rattan'dan Hasır Ürünler 18 şirket ve Konfeksiyon sektöründeki şirketler 13. Dolayısıyla, bu çalışmada örneklenen imalat şirketlerinde sanayi sektörlerinin çoğunluğunun Yiyecek ve İçecek sektörüne sahip imalat şirketleri olduğu sonucuna varılabilir.

3.6.2 Çalışan Sayısına Göre Katılımcıların Özellikleri

Çalışan sayısına göre katılımcıların özellikleri aşağıdaki tabloda görülebilir:

Tablo 3. 2. Çalışan Sayısına Göre Katılımcıların Özellikleri

Çalışan Sayısı					
		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Geçerli	25 - 50 Kişilik	9	9.1	9.1	9.1
	51 - 75 Kişilik	35	35.4	35.4	44.4
	76 - 100 Kişilik	55	55.6	55.6	100.0
	Toplam	99	100.0	100.0	

Tabloda yer alan çalışan sayısına göre katılımcıların özelliklerinin analiz sonuçları, 25-50 çalışanı olan şirketlerin 9 şirket, 51-75 çalışanı olan şirketlerin 35 şirket olduğunu göstermektedir. 76-100 çalışanı olan şirketler ise 55 şirkettir. Dolayısıyla, bu çalışmada örneklenen imalat şirketlerinde çalışan sayısının çoğunluğunun 76-100 çalışan olduğu sonucuna varılabilir.

3.7 Araştırma Aracı Test Sonuçları

3.7.1 Geçerlilik Testi

Geçerlilik, ölçüm testinin ölçülmesi gereken nesneyi ne kadar iyi ölçtüğünü bulmak için yapılır. Kullanılan araç ölçüm nesnesini doğru bir şekilde ölçebiliyorsa araç geçerli kabul edilir. Bu çalışmada yalın yönetim değişkenlerinin tanımlanmasına ilişkin analiz sonuçları aşağıdaki tabloda görülebilir:

Tablo 3. 3. Yalın Yönetim Değişkeni Geçerlilik Testi Sonuçları

Açıklama Ögesi	r sayın	r Tablo	Bilgi
Endonezya'daki İmalat Sektöründeki KOBİ'ler, müşteriler üzerinde doğrudan etkisi olabilecek mal veya hizmet üretimi gibi değerlere daha fazla odaklanmaktadır.	0.847	0.196	Geçerli
Endonezya'da İmalat Sektöründeki KOBİ'ler tarafından kullanılan Yalın Yönetim, çalışanların üretkenliğini ve verimliliğini artırmak için faydalıdır.	0.851	0.196	Geçerli
Endonezya'da İmalat Sektöründeki KOBİ'ler, işletme karlarını artırmak için promosyonlar düzenleyerek pazar rekabetçiliğini geliştirmeye çalışmaktadır.	0.848	0.196	Geçerli
Endonezya'daki İmalat Sektörü KOBİ'leri tarafından kullanılan Yalın Yönetim, hizmet performansını artırmaktadır.	0.851	0.196	Geçerli

Endonezya'da İmalat Sektörü KOBİ'leri Tarafından Kullanılan Yalın Yönetim Altyapı ve Tesis İnşaatını İyileştiriyor	0.863	0.196	Geçerli
Endonezya'da İmalat Sektöründeki KOBİ'ler tarafından kullanılan Yalın Yönetim, işleri düzenli olarak iyileştirmektedir.	0.858	0.196	Geçerli
Endonezya'da İmalat Sektörü KOBİ'leri tarafından kullanılan Yalın Yönetim, gelişmiş bir kurum kültürü yaratıyor.	0.857	0.196	Geçerli
Yalın Yönetimin Endonezya'daki KOBİ İmalat Sektöründe uygulanması hala zordur.	0.848	0.196	Geçerli
Yalın Yönetimin Endonezya'daki İmalat Sektöründeki KOBİ'lere uygulanmasında çeşitli engeller bulunmaktadır.	0.864	0.196	Geçerli
Endonezya'da İmalat Sektöründeki KOBİ'lerde Yalın Yönetim konusunda eğitim eksikliği.	0.871	0.196	Geçerli

Yalın Yönetim değişkenine ilişkin geçerlilik testinin sonuçları, bu çalışmadaki her bir ifade maddesinin rcount değerinin rtable değerinden büyük olduğunu, yani 0,196 (rcount> rtable) olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, Yalın Yönetim değişkeninde bu çalışmada kullanılan tüm ifade maddelerinin geçerli olduğu sonucuna varılabilir.

Tablo 3.4. Bilgi Yönetimi Değişkeni Geçerlilik Testi Sonuçları

Açıklama Ögesi	r sayın	r Tablo	Bilgi
Endonezya'da imalat sektöründeki KOBİ'lerin işletme sahipleri, satılacak ve müşterilere sunulacak ürünlerde her zaman yenilikler yaratır.	0.665	0.196	Geçerli
Endonezya'da imalat sektöründe faaliyet gösteren KOBİ'lerin işletme sahipleri, işlerini geliştirme konusunda her zaman aktif bir şekilde referans aramaktadır.	0.665	0.196	Geçerli
Endonezya'da imalat sektöründeki KOBİ'lerin işletme sahipleri, yeni bilginin iş geliştirme üzerinde olumlu bir etkisi olduğu konusunda iyimser.	0.659	0.196	Geçerli
Endonezya'da imalat sektöründeki KOBİ'lerin işletme sahipleri, işletmelerinin büyümesi için yeni bilgiler edinmek amacıyla iş gruplarında aktif olarak yer almaktadır.	0.660	0.196	Geçerli
Bilgi yönetimi, Endonezya'da imalat sektöründeki KOBİ'lerin işletme sahiplerini üretim sistemlerine teknoloji kullanımını dahil etmeye teşvik etmektedir.	0.667	0.196	Geçerli
Yönetim bilgisi Endonezya'daki İmalat Sektörü KOBİ'lerinin işletme sahiplerini işletme karlarını artırmaya teşvik eder.	0.690	0.196	Geçerli
Yönetim bilgisi, Endonezya'da imalat sektöründeki KOBİ'lerin işletme sahiplerini diğer rakiplerle rekabet gücünü artırmaya teşvik etmektedir.	0.686	0.196	Geçerli
Endonezya'daki İmalat Sektörü KOBİ'lerinde yönetim bilgisi iş stratejisini bilgilendiriyor.	0.687	0.196	Geçerli
Bilgi yönetiminin Endonezya'da İmalat Sektöründeki KOBİ'lerde uygulanmasını zorlaştıran engeller vardır.	0.682	0.196	Geçerli

Bilgi yönetiminin Endonezya'da İmalat Sektöründeki KOBİ'lerde uygulanmasını zorlaştıran engeller vardır.	0.710	0.196	Geçerli

Bilgi Yönetimi değişkenine ilişkin geçerlilik testinin sonuçları, bu çalışmadaki her bir ifade maddesinin rcount değerinin rtable değerinden büyük olduğunu, yani 0.196 (rcount> rtable) olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, Bilgi Yönetimi değişkeninde bu çalışmada kullanılan tüm ifade maddelerinin geçerli olduğu sonucuna varılabilir.

Tablo 3.5. Kalite Yönetimi Değişkeni Geçerlilik Testi Sonuçları

Açıklama Ögesi	r sayın	r Tablo	Bilgi
İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin sahiplerinin dikkati, işlerini geliştirmek için eğitimlere katılmaya çalışıyor.	0.827	0.196	Geçerli
KOBİ iş aktörleri müşterilerine şikayet ve değerlendirme anketleri sunmakta ve bu anketleri işlerinde iyileştirme olarak kullanmaktadır.	0.825	0.196	Geçerli
İş aktörleri, müşterilere sunulan işlerde her zaman sürekli iyileştirme gerçekleştirir.	0.825	0.196	Geçerli
KOBİ iş aktörleri, üretim sistemlerine yönelik denetimlerin yanı sıra periyodik kontrol ve gözetimler de gerçekleştirmektedir.	0.835	0.196	Geçerli
KOBİ iş aktörleri, ürünlerini pazar ihtiyaçlarına göre yeniler.	0.832	0.196	Geçerli
Toplam Kalite yönetimini uygulayarak, KOBİ iş aktörleri hammaddelere verilen zararı en aza indirir.	0.817	0.196	Geçerli
Toplam Kalite Yönetimini uygulayarak, KOBİ iş aktörleri hammaddeden başlayarak dağıtım ve hizmetlere kadar ürün kalitesini en üst düzeye çıkarabilir.	0.831	0.196	Geçerli
Toplam Kalite yönetimini uygulayarak, KOBİ iş aktörleri hammaddelere verilen zararı en aza indirir.	0.842	0.196	Geçerli
Toplam Kalite Yönetimini uygulayarak, KOBİ iş aktörleri ürünlerinin üstünlüğü ile kendi bölgesel pazarlarını etkileyebilir veya kontrol edebilirler.	0.859	0.196	Geçerli
Toplam Kalite Yönetiminin uygulanmasının önünde engeller vardır, bu nedenle KOBİ işletme aktörlerinin işletmelerindeki başarıları üzerinde bir etkisi vardır.	0.846	0.196	Geçerli

Kalite Yönetimi değişkenine ilişkin geçerlilik testi sonuçları, bu çalışmadaki her bir ifade maddesinin rcount değerinin rtable değerinden büyük olduğunu, yani 0.196 (rcount> rtable) olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, Kalite Yönetimi değişkeninde bu çalışmada kullanılan tüm ifade maddelerinin geçerli olduğu sonucuna varılabilir.

Tablo 3.6. İş Başarısı Değişkeni Geçerlilik Testi Sonuçları

Açıklama Ögesi	r sayın	r Tablo	Bilgi

Başarılı işletmeler, tedarikçileri ve iş ortaklarıyla iyi ilişkiler kurabilirler.	0.848	0.196	Geçerli
İmalatçı KOBİ'lerin başarısı, ürünlerinin pazar payını genişletebilmeleridir.	0.849	0.196	Geçerli
İmalatçı KOBİ'lerin katkısı önemli ölçüde istihdam yaratabilir.	0.815	0.196	Geçerli
İşletmenin başarısı yerel veya bölgesel ekonomik kalkınmaya önemli bir katkı sağlamıştır.	0.827	0.196	Geçerli
Başarılı bir işletme yetkin ve kendini işine adanmış çalışanlara sahip olabilir.	0.841	0.196	Geçerli
Bir işletme yoğun rekabet koşullarında hayatta kalabilmelidir.	0.842	0.196	Geçerli
Endonezya'da İmalat Sektöründeki KOBİ'lerin sahip olduğu ve onları diğer rakiplerinden ayıran rekabet avantajları.	0.821	0.196	Geçerli
Endonezya'daki İmalat Sektörü KOBİ'lerinin düzenli olarak ürün yenilikleri üretme kabiliyeti.	0.834	0.196	Geçerli
Endonezya'daki İmalat Sektörü KOBİ'lerinin ürün kalitesini sürekli olarak iyileştirme becerisi.	0.815	0.196	Geçerli
Bir işletmenin tedarikçileri ve iş ortakları ile iyi ilişkiler kurulabilme başarısı.	0.816	0.196	Geçerli

İş Başarısı değişkenine ilişkin geçerlilik testinin sonuçları, bu çalışmadaki her bir ifade maddesinin rcount değerinin rtable değerinden büyük olduğunu, yani 0.196 ($rcount > rtable$) olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, İş Başarısı değişkeninde bu çalışmada kullanılan tüm ifade maddelerinin geçerli olduğu sonucuna varılabilir.

Tablo 3.7. Bilgi Değişkeni Geçerlilik Testi Sonuçları

Açıklama Ögesi	r sayın	r Tablo	Bilgi
Endonezya'daki İmalat Sektöründeki KOBİ'ler pazarlanan ürünlerin risklerini ve fırsatlarını anlayabilir.	0.733	0.196	Geçerli
Endonezya'daki İmalat Sektöründeki KOBİ'ler, bilgisayarlaşmayı, sunulan ürünlerin satışında bir inovasyon biçimi olarak kullanabilmektedir.	0.741	0.196	Geçerli
Endonezya'daki İmalat Sektöründeki KOBİ'ler üretim miktarını en üst düzeye çıkarabilecek bir işgücüne sahiptir.	0.738	0.196	Geçerli
Endonezya'daki İmalat Sektöründeki KOBİ'ler, müşteri isteklerine uygun olarak pazar seçimindeki sistemi anlayabilir.	0.731	0.196	Geçerli
Endonezya'daki İmalat Sektöründeki KOBİ'ler, yürütülen işin finansmanını yönetmek için yatırım yapar.	0.729	0.196	Geçerli
Endonezya'daki İmalat Sektöründeki KOBİ'ler müşterilere sunulan ürünlere her zaman değer ve kalite katar.	0.725	0.196	Geçerli
Endonezya'daki İmalat Sektöründeki KOBİ'ler, faaliyet gösterdikleri işlerde finansmanı organize edebilmekte ve yönetebilmektedir.	0.737	0.196	Geçerli
Endonezya'daki İmalat Sektöründeki KOBİ'ler, kaliteli iş sonuçları üretmek için alanlarında yetkin veya bilgili bir işgücüne sahiptir.	0.733	0.196	Geçerli

Endonezya'da İmalat Sektöründeki KOBİ'ler bilgi ve becerilerini geliştirmek için işgücü eğitimi yapmaktadır.	0.734	0.196	Geçerli
Endonezya'da İmalat Sektöründeki KOBİ'ler bilgi ve deneyimi en üst düzeye çıkararak üretim miktarını en üst düzeye çıkarabilecek bir işgücüne sahiptir.	0.735	0.196	Geçerli
Endonezya'da İmalat Sektöründeki KOBİ'ler, işlerini ilerletmek amacıyla fikirlerini paylaşmak için sık sık görüşmeler yapmaktadır.	0.729	0.196	Geçerli
Endonezya'daki İmalat Sektöründeki KOBİ'ler, hedef pazarlarına kolayca ulaşmak için işlerini en son teknoloji ile kolaylaştırır.	0.732	0.196	Geçerli
Endonezya'daki imalat sektöründeki KOBİ'ler, iş hedef kitlelerinin memnuniyetini sağlamak için bilgiyi kullanmaktadır.	0.726	0.196	Geçerli
Endonezya'da imalat sektöründeki KOBİ'ler sahip oldukları bilgi sayesinde iş stratejilerini doğru bir şekilde belirleyebilirler.	0.740	0.196	Geçerli
Endonezya'da imalat sektöründeki KOBİ'lerin bilgi kullanımının önünde yaş, eğitim düzeyi gibi engeller bulunmaktadır.	0.743	0.196	Geçerli
Endonezya'daki İmalat Sektörü KOBİ'leri, izleyicileri ürünleri hakkında eğitmek için bilgiyi kullanmaktadır.	0.753	0.196	Geçerli

Bilgi değişkenine ilişkin geçerlilik testinin sonuçları, bu çalışmadaki her bir ifade maddesinin rcount değerinin rtable değerinden büyük olduğunu, yani 0.196 (rcount>rtable) olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, Bilgi değişkeninde bu çalışmada kullanılan tüm ifade maddelerinin geçerli olduğu sonucuna varılabilir.

Tablo 3.8. İş Hayatında Kalma Değişkeni Geçerlilik Testi Sonuçları

Açıklama Ögesi	r sayın	r Tablo	Bilgi
İşletmeler gelecekteki zorluklarla yüzleşmek için net bir stratejiye sahip olmalıdır.	0.793	0.196	Geçerli
İşletmeler yetkin ve nitelikli insan kaynaklarına sahip olmalıdır.	0.773	0.196	Geçerli
Endonezya'daki İmalat Sektörü KOBİ'leri müşterilerin ve toplumun gözünde iyi bir itibara sahip olabilmektedir.	0.762	0.196	Geçerli
Endonezya'da imalat sektöründeki KOBİ'ler sosyal ve çevresel sorumluluk konusunda yüksek bir bağlılığa sahiptir.	0.767	0.196	Geçerli
Endonezya'da imalat sektöründeki KOBİ'ler etkin ve iyi organize edilmiş bir yönetim sistemine sahiptir.	0.786	0.196	Geçerli
Endonezya'da imalat sektöründeki KOBİ'ler çalışanlarının bilgi ve becerilerini geliştirme konusunda güçlü bir taahhüde sahiptir.	0.795	0.196	Geçerli
Endonezya'da imalat sektöründeki KOBİ'ler, sektörü etkileyen yönetmelik ve politikalarındaki değişikliklere uyum sağlayabilmektedir.	0.805	0.196	Geçerli
Endonezya'daki imalatçı KOBİ'ler büyümelerini desteklemek için finansal kaynaklara yeterli erişime sahiptir.	0.803	0.196	Geçerli

Bir KOBİ, sağlıklı ve iyi yönetilen finansmanı yönetebilir.	0.781	0.196	Geçerli
KOBİ'ler ürün veya hizmetlerini geliştirmek için sürekli inovasyon uygulamaya devam etmektedir.	0.817	0.196	Geçerli

İş Hayatında Kalma değişkenine ilişkin geçerlilik testinin sonuçları, bu çalışmadaki her bir ifade maddesinin rcount değerinin rtable değerinden büyük olduğunu, yani 0.196 (rcount > rtable) olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, İş Hayatında Kalma değişkeninde bu çalışmada kullanılan tüm ifade maddelerinin geçerli olduğu sonucuna varılabilir.

3.7.2 Güvenilirlik Testi

Bu testte 0.60'ın üzerindeki Cronbach's Alpha değerleri güvenilir olarak kabul edilir" gibi daha detaylı bilgi verilebilir. Güvenilirlik testi için kriterler aşağıdaki gibidir:

- Cronbach alfa değeri ≥ 0.60 ise, tüm anket maddelerinin güvenilir olduğu kabul edilir.
- Cronbach alfa değeri ≤ 0.60 ise, tüm anket maddelerinin güvenilir değil olduğu beyan edilir.

Tablo 3.9. Yalın Yönetim Değişkeni Güvenilirlik Testi Sonuçları

Güvenilirlik İstatistikleri	
Cronbach's Alpha	N Kalem Sayısı
.868	10

Yalın Yönetim değişkenine ilişkin güvenilirlik testinin sonuçları 0,868'lük bir Cronbach's alpha değeri elde etmiştir. Dolayısıyla, Yalın Yönetim değişkenine ilişkin ifade maddelerinin güvenilir olduğu sonucuna varılabilir.

Tablo 3.10. Bilgi Yönetimi Değişkeni Güvenilirlik Testi Sonuçları

Güvenilirlik İstatistikleri	
Cronbach's Alpha	N Kalem Sayısı
.700	10

Bilgi Yönetimi değişkenine ilişkin güvenilirlik testinin sonuçları 0,700'lik bir Cronbach's alpha değeri elde etmiştir. Dolayısıyla, Bilgi Yönetimi değişkenine ilişkin ifade maddelerinin güvenilir olduğu sonucuna varılabilir.

Tablo 3.11. Kalite Yönetimi Değişkeni Güvenilirlik Testi Sonuçları

Güvenilirlik İstatistikleri	
Cronbach's Alpha	N Kalem Sayısı
.848	10

Kalite Yönetimi değişkenine ilişkin güvenilirlik testinin sonuçları 0,848'lük bir Cronbach's alpha değeri elde etmiştir. Dolayısıyla, Kalite Yönetimi değişkenine ilişkin ifade maddelerinin güvenilir olduğu sonucuna varılabilir.

Tablo 3.12. İş Başarısı Değişkeni Güvenilirlik Testi Sonuçları

Güvenilirlik İstatistikleri	
Cronbach's Alpha	N Kalem Sayısı
.846	10

İş Başarısı değişkenine ilişkin güvenilirlik testinin sonuçları 0,846'lık bir Cronbach's alpha değeri elde etmiştir. Dolayısıyla, İş Başarısı değişkenine ilişkin ifade maddelerinin güvenilir olduğu sonucuna varılabilir.

Tablo 3.13. Bilgi Değişkeni Güvenilirlik Testi Sonuçları

Güvenilirlik İstatistikleri	
Cronbach's Alpha	N Kalem Sayısı
.747	16

Bilgi değişkenine ilişkin güvenilirlik testinin sonuçları 0,747'lik bir Cronbach's alpha değeri elde etmiştir. Dolayısıyla, Bilgi değişkenine ilişkin ifade maddelerinin güvenilir olduğu sonucuna varılabilir.

Tablo 3.14. İş Hayatında Kalma Değişkeni Güvenilirlik Testi Sonuçları

Güvenilirlik İstatistikleri

Cronbach's Alpha	N Kalem Sayısı
.896	10

İş Hayatında Kalma değişkenine ilişkin güvenilirlik testinin sonuçları 0,896'lık bir Cronbach's alpha değeri elde etmiştir. Dolayısıyla, İş Hayatında Kalma değişkenine ilişkin ifade maddelerinin güvenilir olduğu sonucuna varılabilir.

3.8 Klasik Varsayım Testi

Klasik varsayım testi, hipotez testi olarak adlandırılan diğer testlerden önce uygulanan bir ön koşul testidir. Bu çalışmadaki klasik varsayım testi normallik testi, çoklu doğrusallık testi ve değişen varyans testini içermektedir. Klasik varsayım testinin sonuçları aşağıdaki açıklamada görülebilir:

3.8.1. Normallik Testi

Normallik testi, regresyon modelinde, karıştırıcı veya artık değişkenlerin normal dağılıma sahip olup olmadığını test etmeyi amaçlamaktadır. "Normallik testi, verilerin normal dağılıp dağılmadığını belirlemek amacıyla Kolmogorov-Smirnov testi ile yapılmıştır , Bu çalışmada normallik testi grafikte ve 0.05 anlamlılık düzeyi kullanılarak *one sample kolmogorov-smirnov* değerinde görülmektedir (Ghozali, 2018). Normallik testinin sonuçları aşağıdaki tabloda görülebilir:

Tablo 3.15. İş Başarısı Değişkenlerinin Normallik Testi Sonuçları

Tek Örneklem Kolmogorov-Smirnov Testi		
		Standartlaştırılmamış Artık
N		100
Normal Parametreler ^{a,b}	Ortalama	.0000000
	Std. Sapma	3.83261566
En Uç Farklılıklar	Mutlak	.085
	Pozitif	.085
	Negatif	-.065
Test İstatistiği		.085

Asymp. Sig. (2-tailed)	.074 ^c
a. Test dağılımı Normaldir.	
b. Verilerden hesaplanmıştır.	
c. Lilliefors Anlamlılık Düzeltmesi.	

İş Başarısı değişkenine ilişkin normallik testi sonuçları Asymp. Sig. (2-tailed) 0.074 olarak elde edilmiştir. Bu, İş Başarısı değişkeninde Asymp. Sig. (2-tailed) değerinin 0.05'ten büyük olduğunu göstermektedir ($0.074 > 0.05$). Dolayısıyla, İş Başarısı değişkeninde kullanılan verilerin normal dağıldığı sonucuna varılabilir.

Tablo 3.16. İş Hayatında Kalma Değişkenlerinin Normallik Testi Sonuçları

Tek Örneklem Kolmogorov-Smirnov Testi		
		Standartlaştırılmamış Artık
N		100
Normal Parametreler ^{a,b}	Ortalama	.0000000
	Std. Sapma	11.27171592
En Uç Farklılıklar	Mutlak	.034
	Positif	.031
	Negatif	-.034
Test İstatistiği		.063
Asymp. Sig. (2-tailed)		.200 ^c
a. Test dağılımı Normaldir.		
b. Verilerden hesaplanmıştır.		
c. Lilliefors Anlamlılık Düzeltmesi.		

İş Hayatında Kalma değişkenine ilişkin normallik testi sonuçları Asymp. Sig. (2-tailed) 0.200 olarak elde edilmiştir. Bu, İş Hayatında Kalma değişkeninde Asymp. Sig. (2-tailed) değerinin 0,05'ten büyük olduğunu göstermektedir ($0,200 > 0,05$). Dolayısıyla, İş Hayatında Kalma değişkeninde kullanılan verilerin normal dağıldığı sonucuna varılabilir.

3.8.2. Çoklu Doğrusallık Testi

Çoklu doğrusallık testi, regresyon modelinin bağımsız değişkenler arasında bir korelasyon bulup bulmadığını test etmeyi amaçlamaktadır. Bu çalışmada çoklu bağlantı testi tolerans değerine veya varyans şişirme faktörüne (VIF) değerinin 10'un altında olması, çoklu doğrusal bağlantının olmadığını gösterir. Bu çalışmadaki çoklu doğrusallık testinin sonuçları aşağıdaki tabloda görülebilir.

Tablo 3.17. Çoklu Doğrusallık Testi Sonuçları İş Başarısı Değişkeni

Katsayılara ^a						
Modeli		Standartlaştırılmamış Katsayılar		Standartlaştırılmış Katsayılar	Eşdoğrusallık İstatistikleri	
		B	Std. Hata	Beta	Hoşgörü	VIF
1	(Sabit)	1.368	2.045			
	<i>Yalın Yönetim</i>	.322	.066	.351	.413	2.420
	<i>Bilgi Yönetimi</i>	.141	.073	.112	.637	1.570
	<i>Kalite Yönetimi</i>	.518	.072	.524	.398	2.511
a. Bağımlı Değişken: İş Başarısı						

İş başarısı değişkenine ilişkin çoklu doğrusallık testinin sonuçları aşağıdaki gibi açıklanabilir:

Yalın yönetim değişkeni (X1) 0.413 tolerans değeri ve 2.420 VIF değeri elde etmiştir. Bu, tolerans değerinin 0.10'dan büyük ($0.413 > 0.10$) ve VIF değerinin 10'dan küçük ($2.420 < 10$) olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, yalın yönetim değişkeninin çoklu doğrusal bağlantı belirtilerine sahip olmadığı sonucuna varılabilir.

Bilgi yönetimi değişkeni (X2) 0.637 tolerans değeri ve 1.570 VIF değeri elde etmiştir. Bu, tolerans değerinin 0.10'dan büyük ($0.637 > 0.10$) ve VIF değerinin 10'dan küçük ($1.570 < 10$) olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, bilgi yönetimi değişkeninin çoklu doğrusal bağlantı belirtileri göstermediği sonucuna varılabilir.

Kalite yönetimi değişkeni (X3) 0.398'lik bir tolerans değeri ve 2.511'lük bir VIF değeri elde etmiştir. Bu, tolerans değerinin 0,10'dan büyük ($0.398 > 0.10$) ve VIF

değerinin 10'dan küçük ($2.511 < 0.10$) olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, kalite yönetimi değişkeninde çoklu doğrusallık belirtisi olmadığı sonucuna varılabilir.

Tablo 3.18. Çoklu Doğrusallık Testi Sonuçları İş Hayatında Kalma Değişkeni

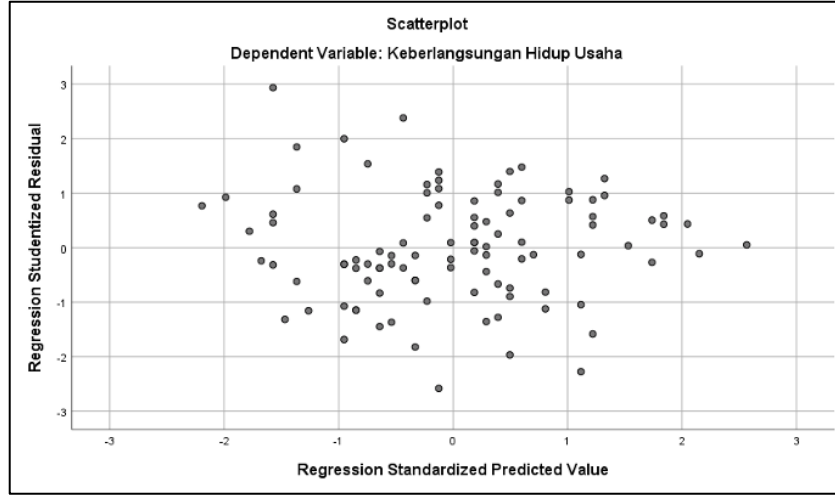
Katsayılara ^a						
Modeli		Standartlaştırılmamış Katsayılar		Standartlaştırılmış Katsayılar	Eşdoğrusallık İstatistikleri	
		B	Std. Hata	Beta	Hoşgörü	VIF
1	(Sabit)	8.370	3.567			
	Bilgi	.491	.068	.587	1.000	1.000
a. Bağımlı Değişken: İş Hayatında Hayatta Kalma						

İşletmenin hayatta kalması değişkenine ilişkin çoklu doğrusallık testinin sonuçları aşağıdaki gibi açıklanabilir:

Bilgi değişkeni 1.000'lik bir tolerans değeri ve 1.000'lik bir VIF değeri elde etmiştir. Bu, tolerans değerinin 0,10'dan büyük ($1.000 > 0,10$) ve VIF değerinin 10'dan küçük ($1.000 < 10$) olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla, bilgi değişkeninde çoklu doğrusallık belirtisi olmadığı sonucuna varılabilir.

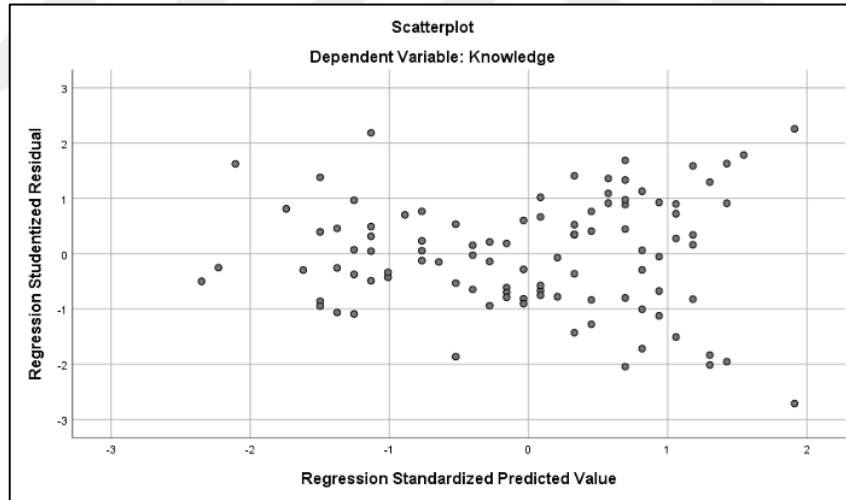
3.8.3. Değişen Varyans Testi

Değişen varyans testi, regresyon modelinde bir gözlemin artıklarından diğerine varyans eşitsizliği olup olmadığını belirlemeyi amaçlar. Bu çalışmadaki değişen varyans testi dağılım grafiğinde görülmektedir. Bu çalışmadaki değişen varyans testinin sonuçları aşağıdaki tabloda görülebilir:

Şekil 3.2. İş Başarısı Değişkenlerinin Dağılım Testi Sonuçları

Yukarıdaki şekilde İş Başarısı değişkeni için yapılan değişen varyans testinin sonuçları, noktaların Y ekseninde 0 sayısının üstünde ve altında yayıldığını, dolayısıyla regresyon modelinde net bir örüntü oluşturmadığını göstermektedir. Bu da İş Başarısı değişkeninde değişen varyans belirtilerinin ortaya çıkmadığını göstermektedir.

Şekil 3.3. İş Hayatında Kalma Değişkenlerinin Dağılım Testi Sonuçları

Yukarıdaki şekilde İş Hayatında Kalma değişkeni için yapılan değişen varyans testinin sonuçları, noktaların Y ekseninde 0 sayısının üstüne ve altına yayıldığını, dolayısıyla regresyon modelinde net bir örüntü oluşturmadığını göstermektedir. Bu da İş Hayatında Kalma değişkeninde değişen varyans belirtisi olmadığını göstermektedir.

3.9. Çoklu Doğrusal Analiz

Çoklu doğrusal regresyon analizi, bağımsız değişkenin bağımlı değişken üzerindeki etkisinin yönünü ve ne kadar olduğunu belirlemek için kullanılır (Ghozali, 2020). Çoklu doğrusal regresyon analizi testi, yalın yönetim, bilgi yönetimi, kalite yönetimi, iş başarısı, bilgi ve işletmenin hayatta kalması değişkenlerinin yönünü ve etkisini belirlemeyi amaçlamaktadır. Çoklu doğrusal regresyon analizi testinin sonuçları aşağıdaki gibi açıklanabilir:

Tablo 3.19. İş Başarısının Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi Test Sonuçları

Katsayılar ^a						
Modeli		Standartlaştırılmamış Katsayılar		Standartlaştırılmış Katsayılar	t	Sig.
		B	Std. Hata	Beta		
1	(Sabit)	1.369	2.045		.669	.505
	<i>Yalın Yönetim</i>	.322	.066	.351	4.920	.000
	<i>Bilgi Yönetimi</i>	.141	.073	.112	1.942	.055
	<i>Kalite Yönetimi</i>	.518	.072	.524	7.209	.000
a. Bağımlı Değişken: İş Başarısı						

Bu çalışmadaki çoklu doğrusal regresyon analizi testlerinin sonuçları aşağıdaki gibi açıklanabilir:

Yalın Yönetim (X1), Bilgi Yönetimi (X2) ve Kalite Yönetimi (X3) iş başarısını etkileyen değişkenlerdir ve bu regresyon denkleminde 'Y' iş başarısını temsil eder.

Elde edilen sabit değer 1,369 olup pozitif bir değerdir, bu da yalın yönetim, bilgi yönetimi ve kalite yönetiminin değerinin %1 artması durumunda iş başarısını 1,369 oranında artıracığını göstermektedir.

Yalın yönetim değişkeni, iş başarısı üzerinde pozitif bir etki göstermiştir ($\beta = -0.322$, $p < 0.05$), bu da yalın yönetiminin başarıya önemli bir katkı sağladığını göstermektedir.

Bilgi Yönetimi değişkeni, iş başarısı üzerinde pozitif bir etki göstermiştir ($\beta = 0.142$, $p < 0.05$), bu da bilgi yönetiminin başarıya önemli bir katkı sağladığını göstermektedir.

Kalite Yönetimi değişkeni, iş başarısı üzerinde pozitif bir etki göstermiştir ($\beta = 0.518$, $p < 0.05$), bu da kalite yönetiminin başarıya önemli bir katkı sağladığını göstermektedir.

Tablo 3. 20. İşletmelerin Hayatta Kalmasına İlişkin Çoklu Doğrusal Regresyon Analizi Test Sonuçları

Katsayılara ^a						
Modeli		Standartlaştırılmamış Katsayılar		Standartlaştırılmış Katsayılar	t	Sig.
		B	Std. Hata	Beta		
1	(Sabit)	8.370	3.567		2.346	.021
	<i>Bilgi</i>	.491	.068	.587	7.170	.000
a. Bağımlı Değişken: İş Hayatında Hayatta Kalma						

Bu çalışmadaki çoklu doğrusal regresyon analizi testlerinin sonuçları aşağıdaki gibi açıklanabilir:

$$\text{➤ } Y = 8.370 + 0.491 + e$$

Sabit değer pozitif bir değerle 8.370 olarak elde edilmiştir, bu da bilgi değerinin %1 artması durumunda işletmenin hayatta kalmasını 8.370 oranında artıracakını göstermektedir.

Bilgi değişkeninin regresyon katsayısı pozitif bir değerle 0.491 olarak elde edilmiştir, bu da bilgi değerinin %1 artması durumunda işletmenin hayatta kalmasını 0.491 oranında artıracakını göstermektedir.

3.10. Hipotez Testi

3.10.1. Kısmi Test (t Testi)

Kısmi hipotez testi (t), tek bir açıklayıcı veya bağımsız değişkenin bağımlı değişkendeki varyasyonu açıklamada ne kadar etkili olduğunu göstermeyi

amaçlamaktadır. Bu çalışmada hipotez testi, t sayım değeri ile t tablosu karşılaştırılarak ve 0.05 anlamlılık düzeyi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada hipotez testinin sonuçları aşağıdaki tabloda görülebilir:

Tablo 3.21. Denklem I t Testi Sonuçları

Katsayılara ^a						
Modeli		Standartlaştırılmamış Katsayılar		Standartlaştırılmış Katsayılar	t	Sig.
		B	Std. Hata	Beta		
1	(Sabit)	10.231	1.842		5.555	.000
	<i>Yalın Yönetim</i>	.741	.055	.807	13.523	.000
a. Bağımlı Değişken: İş Başarısı						

İş başarısı değişkeninin kısmi testinin (t-testi) sonuçları %5 anlamlılık düzeyi kullanılarak ve tcount değeri ttablosu ile karşılaştırılarak gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmadaki t tablosu serbestlik derecesi (df) formülüne göre elde edilmiştir, yani $df = n - k$, $df = 100 - 4 = 96$, o halde t tablosu değeri 1.98498'dir. Bu çalışmada iş başarısı değişkeninin kısmi test sonuçları (t-testi) aşağıdaki gibi sunulmuştur:

Yalın yönetim değişkeni (X1), 0,000 anlamlılık düzeyinde 1,98498'den büyük pozitif yönlü 13,523'lük bir tcount değeri elde etmiştir. Bu, tcount değerinin ttable değerinden küçük olduğunu ($13.523 < 1.98498$) ve anlamlılık değerinin 0.05'ten küçük olduğunu ($0.000 < 0.05$) göstermektedir. Dolayısıyla, yalın yönetim değişkeninin (X1) iş başarısı (Y) üzerinde pozitif ve anlamlı bir etkisi olduğu sonucuna varılabilir. Yalın yönetim değişkeninin analiz sonuçları, iş başarısı üzerinde güçlü bir pozitif etkiye sahip olduğunu göstermektedir ($t=13.523$, $p<0.001$). Bu yüksek t değeri ve düşük p değeri, yalın yönetim uygulamalarının KOBİ'lerin performansında kritik bir rol oynadığını istatistiksel olarak ortaya koymaktadır.

Tablo 3.22. Denklem II t Testi Sonuçları

Katsayılara ^a					
Modeli	Standartlaştırılmamış Katsayılar		Standartlaştırılmış Katsayılar	t	Sig.
	B	Std. Hata	Beta		

1	(Sabit)	8.600	3.455		2.489	.014
	<i>Bilgi Yönetimi</i>	.766	.101	.607	7.552	.000
a. Bağımlı Değişken: İş Başarısı						

Denklem II'nin kısmi test sonuçları (t-testi) Bilgi Yönetiminin iş başarısı üzerindeki etkisini belirlemek içindir. Bu çalışmada denklem II'nin kısmi test sonuçları (t-testi) aşağıdaki gibi sunulmuştur:

Bilgi yönetimi değişkeni (X2), 0.000 anlamlılık düzeyinde 1.98498'lik t tablosundan pozitif yönde daha büyük olan 7.552'lik bir tcount değeri elde etmiştir. Bu, tcount değerinin ttablosundan büyük olduğunu ($7.552 > 1.98498$) ve anlamlılık değerinin 0.05'ten küçük olduğunu göstermektedir ($0.000 < 0.05$). Dolayısıyla, bilgi yönetimi değişkeninin (X2) iş başarısı (Y) üzerinde pozitif ve anlamlı bir etkisi olduğu sonucuna varılabilir. Bilgi yönetimi değişkeni için elde edilen sonuçlar ($t=7.552$, $p<0.001$), bilgi yönetiminin işletme başarısı üzerinde anlamlı bir etkiye sahip olduğunu ortaya koymaktadır. T değerinin yüksekliği, KOBİ'lerin bilgi yönetimi uygulamalarına verdikleri önemin işletme performanslarını doğrudan etkilediğini göstermektedir.

Tablo 3.23. Denklem III t Testi Sonuçları

Katsayılara ^a						
Modeli		Standartlaştırılmamış Katsayılar		Standartlaştırılmış Katsayılar	t	Sig.
		B	Std. Hata	Beta		
1	(Sabit)	5.433	1.837		2.957	.004
	<i>Toplam Kalite Yönetimi</i>	.842	.052	.852	16.134	.000
a. Bağımlı Değişken: İş Başarısı						

Denklem III'ün kısmi testinin (t-testi) sonuçları, Toplam Kalite Yönetiminin işletme başarısı üzerindeki etkisini belirlemek içindir. Bu çalışmada III numaralı denklemin kısmi test sonuçları (t-testi) aşağıdaki gibi sunulmuştur:

Toplam kalite yönetimi değişkeni (X3), 0,000 anlamlılık düzeyinde 1,98498'lik t tablosundan pozitif yönde büyük olan 16,134'lük bir tcount değeri elde etmiştir. Bu da tcount değerinin ttable değerinden büyük olduğunu ($16.134 > 1.98498$) ve anlamlılık

değerinin 0.05'ten küçük olduğunu göstermektedir ($0.000 < 0.05$). Dolayısıyla, kalite yönetimi değişkeninin (X3) işletme başarısı (Y) üzerinde pozitif ve anlamlı bir etkisi olduğu sonucuna varılabilir.

Tablo 3.24. Denklem IV t Testi Sonuçları

Katsayılara ^a						
Modeli		Standartlaştırılmamış Katsayılar		Standartlaştırılmış Katsayılar	t	Sig.
		B	Std. Hata	Beta		
1	(Sabit)	8.370	3.567		2.346	.021
	Bilgi	.491	.068	.587	7.170	.000
a. Bağımlı Değişken: İş Hayatında Hayatta Kalma						

IV numaralı denklemin kısmi test sonuçları (t-testi), %5 anlamlılık düzeyi kullanılarak ve t sayım değeri t tablosu ile karşılaştırılarak İş Hayatta Kalma üzerindeki etkiyi belirlemek için gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmadaki t tablosu serbestlik derecesi (df) formülüne göre elde edilmiştir, yani $df = n - k$, $df = 100 - 4 = 96$, o zaman t tablosu değeri 1.98498'dir. Bu çalışmada IV numaralı denklemin kısmi test sonuçları (t-testi) aşağıdaki gibi sunulmuştur:

Bilgi değişkeni, 0.000 anlamlılık düzeyinde 1.98498'lik t tablosundan pozitif yönde daha büyük olan 7.170'lik bir tcount değeri elde etmiştir. Bu, tcount değerinin ttablosundan büyük olduğunu ($7.170 > 1.98498$) ve anlamlılık değerinin 0.05'ten küçük olduğunu ($0.000 > 0.05$) göstermektedir. Dolayısıyla, bilgi değişkeninin işletmenin hayatta kalması (Y) üzerinde pozitif ve anlamlı bir etkisi olduğu sonucuna varılabilir..

3.10.2. Eşzamanlı Test (F Testi)

Eşzamanlı test (F-testi), bağımsız değişkenlerin (bağımsız) bağımlı değişkeni (bağımlı) birlikte etkileyip etkilemediğini belirlemeyi amaçlar. Eşzamanlı test (F-testi) %5 anlamlılık düzeyi kullanır ve fcount değerini ftabel ile karşılaştırır. Ftabel değeri, aşağıdaki gibi olan df (serbestlik derecesi) formülü aracılığıyla elde edilir:

- $df1 = k - 1 = 4 - 1 = 3$
- $df2 = n - k - 1 = 100 - 4 - 1$

➤ = 95, daha sonra 2,70 ftablo değeri elde edilir.

Tablo 3.25. İş Başarısı Değişkenlerinin Eşzamanlı Test Sonuçları

ANOVA ^a						
Modeli		Kareler Toplamı	df	Ortalama Kare	F	Sig.
1	Regresyon	5740.555	3	1913.518	126.322	.000 ^b
	Artık	1454.205	96	15.148		
	Toplam	7194.760	99			
a. Bağımlı Değişken: İş Başarısı						
b. Tahmin Ediciler: (Sabit), <i>Kalite Yönetimi</i> , <i>Bilgi Yönetimi</i> , <i>Yalın Yönetim</i>						

Yukarıdaki tabloda yer alan eşzamanlı test sonuçları (F-testi), 126,322 olan Fsayı değerinin 2,70'ten büyük olduğunu ($126,322 > 2,70$) ve 0,000 olan anlamlılık değerinin 0,05'ten küçük olduğunu ($0,000 < 0,05$) göstermektedir. Dolayısıyla Yalın Yönetim, Bilgi Yönetimi ve Kalite Yönetimi değişkenlerinin birlikte İş Başarısı üzerinde etkili olduğu sonucuna varılabilir.

3.11. Belirleme Katsayısı Testi (R^2)

Belirleme katsayısı (R^2) esasen modelin bağımlı değişkendeki varyasyonları ne kadar açıklayabildiğini ölçer. Belirleme katsayısı sıfır ile bir arasındadır. Bu çalışmadaki belirleme katsayısı testi Yalın Yönetim, Bilgi Yönetimi ve Kalite Yönetimi değişkenlerinin iş başarısı değişkenlerindeki varyasyonları açıklamada ne kadar etkiye sahip olduğunu belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu çalışmadaki belirleme katsayısı testinin sonuçları aşağıdaki tabloda görülebilir:

Tablo 3.26. İş Başarısını Belirleme Katsayısı Test Sonuçları Değişkenler

Model Özeti ^b				
Modeli	R	R Kare	Düzeltilmiş R Kare	Tahminin Std. Hatası
1	.893 ^a	.798	.792	3.892
a. Tahmin Ediciler: (Sabit), <i>Kalite Yönetimi</i> , <i>Bilgi Yönetimi</i> , <i>Yalın Yönetim</i>				
b. Bağımlı Değişken: İş Başarısı				

Bu çalışmadaki belirleme katsayısı testinin sonuçları 0,798'lik bir R-kare değeri elde etmiştir. Bu da Yalın Yönetim, Bilgi Yönetimi ve Kalite Yönetimi değişkenlerinin İş Başarısı üzerinde %79,8 oranında bir etkiye sahip olduğunu, geriye kalan %20,2'lik kısmın ise bu çalışmada incelenmeyen diğer değişkenlerden etkilendiğini göstermektedir.

Düşük R^2 değerleri, modelin işletmenin hayatta kalma değişkeni üzerindeki varyasyonu tam olarak açıklamadığını göstermektedir, bu da diğer faktörlerin etkili olabileceğini düşündürmektedir.

Ayrıca, bu çalışmadaki belirleme katsayısı testi, değişkenlerin işletme hayatta kalma değişkenlerindeki varyasyonları açıklamada ne kadar etkiye sahip olduğunu belirlemeyi amaçlamaktadır. Bu çalışmadaki belirleme katsayısı testinin sonuçları aşağıdaki tabloda görülebilir:

Tablo 3.27. İş Sürekliliği Değişkenlerinin Belirleme Katsayısı Test Sonuçları

Model Özeti^b				
Modeli	R	R Kare	Düzeltilmiş R Kare	Tahminin Std. Hatası
1	.587 ^a	.344	.337	6.58507
a. Tahmin Ediciler: (Sabit), <i>Bilgi</i>				
b. Bağımlı Değişken: İş Hayatında Hayatta Kalma				

Bu çalışmadaki belirleme katsayısı testinin sonuçları 0.344'lük bir R-kare değeri elde etmiştir. Bu da Bilgi değişkeninin İş Hayatında Kalma üzerinde %34,4'lük bir etkiye sahip olduğunu, geri kalan %65,6'luk kısmın ise bu çalışmada incelenmeyen diğer değişkenlerden etkilendiğini göstermektedir.

3.12. Tartışma

3.12.1. Yalın Yönetimin İş Başarısına Etkisi

Yalın yönetimin işletme başarısı üzerindeki etkisine ilişkin araştırma sonuçları, 0,000 anlamlılık düzeyinde t tablosundan 1,98498 daha büyük pozitif yönlü 13,523 t sayım değeri elde etmiştir. Bu, tcount değerinin t tablosundan küçük olduğunu ($13.523 < 1.98498$) ve anlamlılık değerinin 0.05'ten küçük olduğunu ($000 < 0.05$) göstermektedir.

Dolayısıyla, yalın yönetim değişkeninin (X_1) iş başarısı (Y) üzerinde pozitif ve anlamlı bir etkisi olduğu sonucuna varılabilir.

Akademisyenler ve uygulayıcılar, yalın ilkelerin ve felsefenin uygulanmasının büyük işletmelerle sınırlı olmadığını, KOBİ'lerde de benimsenebileceğini öne sürmüşlerdir. Yalınlığın temel ilkeleri olan israfın ortadan kaldırılması, değerin iyileştirilmesi ve müşteri memnuniyeti yalınlığı KOBİ'lere uygulanabilir kılmaktadır. Akademisyenler ve uygulayıcılar, yalın ilkelerin ve felsefenin uygulanmasının büyük işletmelerle sınırlı olmadığını, KOBİ'lerde de benimsenebileceğini öne sürmüşlerdir. Yalınlığın temel ilkeleri olan israfın ortadan kaldırılması, değerin iyileştirilmesi ve müşteri memnuniyeti, yalınlığı KOBİ'lere uygulanabilir kılmaktadır. KOBİ'lerin genellikle daha yüksek esnekliğe, daha hızlı karar almaya ve müşterilere daha hızlı yanıt vermeye sahip oldukları ve bu durumun yalın uygulama için olumlu bir ortam yarattığı söylenmektedir (Amin ve Karningsih, 2020).

Girişimcilikte başarıya ulaşmak, sosyal etki, finansal sürdürülebilirlik, ölçeklenebilirlik, sürdürülebilirlik ve paydaş memnuniyeti gibi birçok boyutu dikkate alan çok yönlü bir yaklaşım gerektirir. Girişimcilik projelerinde başarı, etkili planlama, uygulama, izleme ve değerlendirmenin yanı sıra belirsizlik karşısında uyum sağlama ve esneklikten etkilenir (Hasibuan vb, 2024).

Araştırma sonuçlarına göre, yalın yönetim iş başarısı üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Yalın yönetimin uygulanması, israfı en aza indirerek ve kaynak kullanımını optimize ederek operasyonel verimliliği artırır. Yalın yönetimi benimseyen şirketler ürün kalitesinde iyileşme, üretim süresinde hızlanma ve operasyonel maliyetlerde azalma yaşamaktadır. Ayrıca araştırmalar, yalın yönetim yaklaşımlarının müşteri memnuniyetinin artmasına katkıda bulunduğunu ve bunun da bir şirketin rekabet gücünü ve uzun vadeli büyümesini etkilediğini göstermektedir. Dolayısıyla, yalın yönetim iş başarısı ve sürdürülebilirlik yaratmada önemli bir rol oynamaktadır.

3.12.2. Bilgi Yönetiminin İş Başarısına Etkisi

Bilgi yönetiminin iş başarısı üzerindeki etkisine ilişkin araştırma sonuçları, 0,000 anlamlılık düzeyinde 1,98498'lik t tablosundan pozitif yönde daha büyük olan 7,552'lik

bir tcount değeri elde etmiştir. Bu, tcount değerinin ttablosundan büyük olduğunu ($7.552 > 1.98498$) ve anlamlılık değerinin 0.05'ten küçük olduğunu göstermektedir ($0.000 < 0.05$). Dolayısıyla, bilgi yönetimi değişkeninin (X2) iş başarısı (Y) üzerinde pozitif ve anlamlı bir etkisi olduğu sonucuna varılabilir.

Bilgi yönetiminin bilgi ve enformasyonun eşit şekilde anlaşılmasını desteklediği kanıtlanmıştır, bilgi yönetimi insan kaynaklarının yenilenmesini, yetkinliklerin ayarlanmasını ve örgütsel esnekliği teşvik eder, böylece yaratıcı KOBİ'lerin çalışması etkili ve verimli olur. Bilgi yönetimi; bilgi transferi, teknoloji, bilgi, medya anlayışı, bilgi birikimi, entelektüel yatırım veya Endonezya'daki yaratıcı KOBİ'lerin insan kaynaklarına entegre edilmiş kapsamlı becerilerin hayata geçirilmesidir (Fazizah ve Guntarayana, 2020).

Bilgi yönetimi, iş başarısı üzerinde önemli bir etkiye sahiptir çünkü şirketlerin bilgilerini tanımlamalarına, depolamalarına, paylaşmalarına ve etkili bir şekilde kullanmalarına olanak tanır. Şirketler, bilgiyi iyi yöneterek çabaların tekrarlanmasını önleyebilir, inovasyonu artırabilir, iş süreçlerini iyileştirebilir ve pazardaki değişikliklere daha hızlı ve uygun bir şekilde yanıt verebilir. Mevcut bilgi, aynı zamanda çalışanların daha iyi kararlar almasını, üretkenliği artırmasını ve müşterilere daha iyi hizmet sunmasını sağlar. Bu nedenle, bilgi yönetimi sadece bilgiye sahip olmakla ilgili değil, aynı zamanda bu bilginin daha büyük hedeflere ulaşmak için iş stratejisine nasıl entegre edildiğiyle de ilgilidir (Laily ve Rachmawati, 2022). Çalışmanın sonuçları, Pelamonia'nın (2019) bilgi yönetiminin iş başarısını etkilediğini belirten araştırmasıyla uyumludur.

3.12.3. Kalite Yönetiminin İş Başarısına Etkisi

Kalite yönetiminin iş başarısı üzerindeki etkisine ilişkin araştırma sonuçları, 0,000 anlamlılık düzeyinde 1,98498'lik t tablosundan pozitif yönde büyük olan 16,134'lük bir tcount değeri elde etmiştir. Bu, tcount değerinin ttablosundan büyük olduğunu ($16.134 > 1.98498$) ve anlamlılık değerinin 0.05'ten küçük olduğunu ($0.000 < 0.05$) göstermektedir. Dolayısıyla, kalite yönetimi değişkeninin (X3) işletme başarısı (Y) üzerinde pozitif ve anlamlı bir etkisi olduğu sonucuna varılabilir.

KOBİ'ler, müşteri memnuniyeti hedefiyle ürün kalitesinin iyileştirilmesi uygulamasının bir parçası olarak sürekli bir iyileştirme sürecine ihtiyaç duymaktadır. Bu nedenle, tüketicilerden olumlu bir yanıt, yani müşteri memnuniyeti almak için, özellikle ürün kalitesinin iyileştirilmesinde sürekli iyileştirmelere ihtiyaç vardır; buna Entegre Kalite Yönetimi (TKY) de denebilir. TKY, kuruluşun tüm üyelerini kapsayan, müşteri memnuniyetini geliştirmeye yönelik bir iş stratejisidir (Chaerunisak ve Aji, 2020).

Kalite yönetimi, müşteri memnuniyeti, operasyonel verimlilik ve bir şirketin veya KOBİ'nin itibarı ile yakından ilişkili olduğundan iş başarısı üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Şirketler, iyi kalite yönetimi uygulamalarını hayata geçirerek sundukları ürün veya hizmetlerin kalitesini artırabilir; bu da müşteri memnuniyetini artırabilir ve sadakat oluşturabilir. Ayrıca, kalite yönetimi, iş süreçlerindeki kusurların veya sorunların temel nedenlerinin belirlenmesine ve ele alınmasına yardımcı olarak verimliliği artırır ve maliyetleri düşürür. Son olarak, ürün veya hizmet kalitesi açısından iyi bir itibar, marka imajını iyileştirmeye ve şirketi rakiplerinden farklılaştırmaya yardımcı olabilir ve nihayetinde uzun vadeli iş başarısına katkıda bulunabilir (Lestari ve Sutrisna, 2021).

3.12.4. Bilginin İşletmelerin Hayatta Kalması Üzerindeki Etkisi

İş hayatının sürdürülebilirliğine ilişkin bilgi araştırmasının sonuçları, 0,000 anlamlılık düzeyinde t tablosundan 1,98498 daha büyük pozitif yönde 7,170 t sayım değeri elde etmiştir. Bu, tcount değerinin t tablosundan büyük olduğunu ($7.170 > 1.98498$) ve anlamlılık değerinin 0.05'ten küçük olduğunu ($0.000 > 0.05$) göstermektedir. Dolayısıyla, bilgi değişkeninin işletmenin hayatta kalması (Y) üzerinde pozitif ve anlamlı bir etkisi olduğu sonucuna varılabilir.

Bilgi, iş ortamındaki değişiklikler ve zorluklarla yüzleşmede değerli bir varlık olduğu için, işletmelerin hayatta kalması üzerinde büyük bir etkiye sahiptir. Şirketler, pazar, rakipler ve sektör trendleri hakkında doğru bilgiye sahip olarak hayatta kalmak ve büyümek için daha iyi stratejiler planlayabilir. Buna ek olarak, etkili ve verimli iç iş süreçleri bilgisi, şirketlerin rekabet gücünü artırmak için operasyonlarını optimize etmelerine yardımcı olabilir. Ayrıca bilgi, şirketlerin inovasyon yapmasını, müşteri ihtiyaçlarını karşılayabilecek ve katma değer yaratabilecek yeni ürünler veya hizmetler geliştirmesini sağlar. Dolayısıyla, bilgi sadece kısa vadeli başarı için değil, aynı zamanda

uzun vadeli ticari hayatta kalma için de önemlidir (Widiastuti, 2019). Çalışmanın sonuçları, bilginin işletmelerin hayatta kalmasını etkilediğini belirten, (Elidawaty vd., 2022) tarafından yapılan araştırma ile uyumludur.

3.12.5. Yalın Yönetim, Bilgi Yönetimi ve Kalite Yönetiminin eş zamanlı Uygulanmasının Bilginin İşletmelerin Başarısına Etkisi

Yalın yönetim, bilgi yönetimi ve kalite yönetiminin eş zamanlı olarak iş başarısı üzerindeki etkisine ilişkin araştırma sonuçları 126,322'lik Fsayı değerinin 2,70'ten büyük ($126,322 > 2,70$) ve 0,000'lik anlamlılık değerinin 0,05'ten küçük ($0,000 < 0,05$) olduğunu göstermiştir. Dolayısıyla Yalın Yönetim, Bilgi Yönetimi ve Kalite Yönetimi değişkenlerinin birlikte İşletme Başarısı üzerinde etkili olduğu sonucuna varılabilir.

Yalın Yönetim, Bilgi Yönetimi ve Kalite Yönetimi, iş başarısı üzerinde güçlü bir etkiye sahiptir. Yalın Yönetim, şirketlerin süreçleri düzene koymasına, israfı azaltmasına ve genel verimliliği artırmasına yardımcı olur (Amin ve Karningsih, 2020). Bilgi Yönetimi, bir şirketin sahip olduğu bilginin fırsatları belirlemek, zorlukları ele almak ve rekabet avantajı oluşturmak için etkili bir şekilde kullanılmasını sağlar (Alvianto, vd., 2022). Kalite Yönetimi, müşteri memnuniyetini artırabilecek, marka itibarını güçlendirebilecek ve kusurları azaltarak üretim maliyetlerini düşürebilecek ürün veya hizmetlerin kalitesini iyileştirmeye odaklanır (Lestari ve Sutrisna, 2021). Şirketler bu üç yaklaşımı birleştirerek, rekabetçi bir pazarda uzun vadeli başarı için gerekli olan yenilikçi, verimli ve yüksek kaliteli bir ortam yaratabilirler.

Genel olarak, Yalın Yönetim, Bilgi Yönetimi ve Kalite Yönetiminin entegrasyonu, şirketlerin pazar değişikliklerine daha duyarlı, operasyonlarında daha verimli ve müşteri ihtiyaç ve beklentilerini karşılamada daha etkili olmalarını sağlar. İsrafı belirlemek için doğru bilgiyi kullanarak, en iyi kalite uygulamalarını hayata geçirerek ve süreçte sürekli yenilik yaparak şirketler, sürdürülebilir büyüme ve uzun vadeli başarı için sağlam bir temel oluşturabilir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Açıklanan araştırma ve tartışma sonuçlarına dayanarak, bu çalışmada aşağıdaki gibi sonuçlar bulunmaktadır:

Yalın yönetim, iş süreçlerinde maksimum verimlilik sağlayarak, gereksiz adımları ve kaynak israfını minimize eden bir yaklaşım olarak tanımlanır. Bu durumda, kullanılan kaynakları en aza indirerek, işlem süresini azaltarak ve değer katmayan her türlü israfı ortadan kaldırarak müşteriler için maksimum değer yaratmayı amaçlamaktadır. Yazar tarafından Endonezya'daki imalat sektöründe faaliyet gösteren KOBİ'lere yönelik olarak gerçekleştirilen araştırmanın sonuçlarına göre, Yalın yönetimin iş başarısını 13,523 t değeri ile pozitif yönde etkilediği ve 0,000 anlamlılık düzeyinde 1,98498 t değerinden büyük olduğu görülmektedir.

Bilgi yönetimi, bir kuruluş içindeki bilgi ve enformasyonun tanımlanması, yakalanması, yönetilmesi ve kullanılmasına yönelik sistematik bir yaklaşımdır. Amaç, mevcut bilgiyi kullanarak ve önemli bilgilerin doğru zamanda ihtiyaç duyanlar için erişilebilir olmasını sağlayarak verimliliği, yenilikçiliği ve rekabet gücünü artırmaktır. Yazar tarafından Endonezya'da imalat sektöründeki KOBİ'lere yönelik olarak yapılan araştırmanın sonuçlarına göre, Bilgi yönetiminin iş başarısını 7,552 t değeri ile pozitif yönde etkilediği ve 0,000 anlamlılık düzeyinde 1,98498 t değerinden büyük olduğu görülmektedir.

Kalite yönetimi, iş başarısını etkiler; bu da kalite yönetiminin uygulanmasının iş başarısı üzerinde olumlu bir etkisi olduğunu gösterir. Kalite yönetimi, üretilen ürün veya hizmetlerin müşteri standartlarını ve memnuniyetini karşılamasını sağlamak için çeşitli uygulamaları ve sistemleri içerir. Yazar tarafından Endonezya'daki Birleşik Krallık imalat sektörü üzerine yapılan araştırmanın sonuçlarına göre, pozitif yönlü 16.134 tcount değerinin 0.000 anlamlılık düzeyinde 1.98498 ttable değerinden büyük olduğunu göstermektedir.

Bilgiyi iyi yönetebilen ve beceri geliştirme ile en iyi uygulamaları hayata geçirebilen işletmelerin, pazarda hayatta kalma ve büyümeye devam etme şansı daha yüksektir. Bu, yazar tarafından Endonezya'da imalat sektöründeki KOBİ'lere yönelik

olarak yapılan ve bilginin işletmenin hayatta kalmasını 7.170 t değeri ile pozitif yönde etkilediğini ve 0.000 anlamlılık düzeyinde 1.98498 t değerinden büyük olduğunu gösteren araştırma sonuçlarıyla uyumludur.

Başarılarını artırmak isteyen işletmeler yalın yönetim, bilgi yönetimi ve kalite yönetiminin uygulanması ve entegrasyonunu göz önünde bulundurmalıdır. İşletmeler bu üç unsuru aynı anda optimize ederek operasyonel verimliliği artırabilir, bilgiyi iyi yönetebilir ve kalite standartlarını sağlayabilir, bu da genel başarıyı artırabilir. Yazar tarafından Endonezya'da imalat sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler üzerinde yapılan araştırmanın sonuçlarına göre, Yalın yönetim, Bilgi yönetimi ve Kalite yönetiminin eş zamanlı olarak iş başarısını 126,322'lik F değeri 2,70'ten büyük ($126,322 > 2,70$) ve 0,000'lik anlamlılık değeri 0,05'ten küçük ($0,000 < 0,05$) olarak etkilediğini göstermektedir.

Açıklanmayan sonuçlara dayanarak, bu çalışmada aşağıdaki gibi öneriler bulunmaktadır:

Bu araştırmanın, Yalın yönetim, Bilgi yönetimi, Kalite yönetimi, İş Başarısı, Bilgi ve İş Hayatında Kalma konularındaki araştırma sonuçlarına ilişkin ilave içgörü ve bilgi sağlaması beklenmektedir. Gelecek araştırmalarda farklı imalat sektörlerine yönelik karşılaştırmalı çalışmalar yapılması önerilmektedir.

Endonezya'da imalat sektöründeki KOBİ'lere, işletmelerinin başarısını ve hayatta kalmasını artıracak çeşitli faktörlere dikkat etmeleri tavsiye edilmektedir:

İlk olarak, verimliliği ve şeffaflığı artırmak için operasyonel ve finansal yönetimi iyileştirmek.

İkincisi, pazarda daha iyi rekabet edebilmek için ürün kalitesini iyileştirmek.

Üçüncüsü, iş sürekliliğini korumak için tedarikçiler ve müşterilerle iyi ilişkiler kurmak.

Dördüncüsü, rekabetçi bir pazarda güncel kalmak ve gelişmek için ürün ve süreçlerde yenilik yapmaya devam etmek.

Bu faktörlere dikkat ederek, KOBİ'lerin Endonezya'daki işletmelerinin başarısını ve hayatta kalmasını artırabilecekleri düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Afzarina, R. (2018). Bilgi Yönetimi ve Örgütsel Öğrenmenin Müdahale Değişkeni Olarak İnovasyon Aracılığıyla Örgütsel Performans Üzerindeki Etkisi. *Jurnal Universitas Islam Indonesia*.
- Alvianto, O., Budiatmo, A. ve Suryoko, S. (2022). Girişimcilik Yönelimi ve Bilgi Yönetiminin Pazarlama Performansı Üzerindeki Etkisi. *Jurnal Ilmu Administrasi Bisnis*, 11(4), 800-806. <https://doi.org/10.14710/jiab.2022.34926>
- Amin, F. N. ve Karningsih, P. D. (2020). Endonezya'daki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler (KOBİ'ler) için Yalın Uygulama Çerçevesi Üzerine Literatür Çalışması. *PROZIMA*, 4(2), 19-28.
- Ardianingsih, A. (2018). *Audit Laporan Keuangan*. Jakarta: Bumi Aksara.
- Arikunto, S. (2019). *Prosedur Penelitian*. Jakarta: Rineka Cipta.
- Arsiati ve Yulaika, R. (2021). Sadang Ngawi Köyündeki Tempeh Cipsi Sektöründe İş Başarısını Etkileyen Faktörlerin Analizi. *Jurnal Ilmiah Ekonomi Dan Pembelajarannya*, 9(2), 167-182.
- Chaerunisak, U. H. ve Aji, A. W. (2020). Yogyakarta KOBİ'lerinde Toplam Kalite Yönetiminin Uygulanmasının Yönetimsel Performans ve Şirket Kârına Etkisi. *Moneter - Jurnal Akuntansi Dan Keuangan*, 7(1), 10-14. <https://doi.org/10.31294/moneter.v7i1.6811>
- Chungyalpa, W. (2021). Understanding Business Sustainability: The What, The Why, And The How. *Indian Journal Of Sustainable Development*, 5(1-2), 24-37.
- Creswell, J. W. (2016). *Research Design: Pendekatan Metode Kualitatif, Kuantitatif Dan Campuran*. Yogyakarta: Pustaka Pelajar.
- Darsini, Fahrurrozi ve Cahyono, E. A. (2019). Pengetahuan: Artikel Review. *Jurnal Keperawatan*, 12(1), 95-107.
- Elidawaty Purba, vd. (2022). Reviewing Sustainable Competitive Advantage: The Role Of Entrepreneurial Orientation, Knowledge Management And Marketing

- Innovation. *Jurnal Pemikiran Dan Penelitian Administrasi Bisnis Dan Kewirausahaan*, 7(1), 17-27.
- Endiana, I. D. M. ve Suryandari, N. N. A. (2017). Opini Going Concern: Ditinjau Dari Agensi Teori Dan Pemicunya. *Ekuitas: Jurnal Ekonomi Dan Keuangan*, 32, 224-242. <https://doi.org/10.24034/j25485024.y2021.v5.i2.4490>
- Fario, F. ve Cardo, E. (2022). İç Kontrol Sistemleri, Finansal Kaynaklar ve Maliyet Liderliği Stratejilerinin İşletme Sürdürülebilirliği Üzerindeki Etkisi. *Jurnal Pendidikan Tambusai*, 6, 2015-2027.
- Fazizah, A. ve Guntarayana, I. (2020). Pengaruh Technology Factor Dan Motivation To Share Terhadap Knowledge Sharing Dan Firm Innovation Capability. *Jurnal Ilmiah Administrasi Bisnis Dan Inovasi*, 4(1), 38-55. <https://doi.org/10.25139/jai.v4i1.2307>
- Ghiffary Yusuf Rizaldi, vd. (2022). Pengaruh Teknologi, Karakteristik Wirausaha, Dan Bisnis Model Terhadap Keberlangsungan Usaha. *Business And Economics Conference In Utilization Of Modern Technology*, 1(1), 670-676.
- Ghozali, I. (2018). *Aplikasi Analisis Multivariate*. Yogyakarta: Badan Penerbit Universitas Diponegoro.
- Ghozali, I. (2020). *Aplikasi Analisis Multivariate Dengan Program IBM SPSS 21*. Semarang: Badan Penerbit UNDIP.
- Hasibuan, F. U., vd. (2024). Endonezya'daki Sosyal Girişimlerde Toplum Katılımı ve İş Ortaklıklarının Girişimcilik Projelerinin Başarısı Üzerindeki Etkisinin Analizi. *Sanskara Ekonomi ve Girişimcilik*, 2(03), 143-155. <https://doi.org/10.58812/sek.v2i03.406>
- Indonesia, B. P. S. (2024). *Direktori Industri Manufaktur Indonesia 2023*.
- Kemenparekrap. (2022). *Pemerintah Perlu Prioritaskan Bantuan Umkm Pada 4 Sektor*.
- Kementerian Perindustrian RI. (2021). *Sektor Manufaktur Tumbuh Agresif Di Tengah Tekanan Pandemi*.

- Khairul Muna, Khairatun Hisan ve Fahriansah. (2020). Langsa Şehrindeki Yaratıcı Ekonomi Temelli Mikro, Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin Başarısını Etkileyen Faktörler. *JIM: Öğrenci Bilimsel Dergisi*, 2(2), 31-52. <https://doi.org/10.32505/jim.v2i2.2640>
- Laily, N. ve Rachmawati, A. (2022). Covid-19 Pandemisi Sonrasında Bilgi Yönetimi, Motivasyon ve İnovasyonun İş Başarısına Etkisi. *Jurnal Ilmu Dan Riset Manajemen*, 11(11).
- Le, D.B. ve Tran, T. P. (2021). *Small And Medium-Sized Businesses And EVFTA Agreement*. Economica Việt Nam And GOPA Report.
- Lestari, S. P. ve Sutrisna, A. (2021). Tasikmalaya Şehri KOBİ'lerinde Toplam Kalite Yönetimi (TKY) ve Tedarik Zinciri Yönetimi (TZY) Uygulanarak Covid-19 Pandemisi Sırasında Operasyon Performansının Analizi. *Eksis: Jurnal Ilmiah Ekonomi Dan Bisnis*, 12(2), 164-178. <https://doi.org/10.33087/eksis.v12i2.250>
- Lückmann, P. ve Feldmann, C. (2017). Success Factors For Business Process Improvement Projects In Small And Medium Sized Enterprises - Empirical Evidence. *Procedia Computer Science*, 121, 439-445. <https://doi.org/10.1016/j.procs.2017.11.059>
- Maksum, I. R., vd. (2020). A Social Enterprise Approach To Empowering Micro, Small And Medium Enterprises (SMEs) In Indonesia. *Journal Of Open Innovation: Technology, Market, And Complexity*, 6(3). <https://doi.org/10.3390/joitmc6030050>
- Moleong, L. J. (2017). *Metode Penelitian Kualitatif*. Bandung: PT. Remaja Rosdakarya Offset.
- Muadin, D., vd. (2021). Faktor-Faktor Keberhasilan Berwirausahatani (Agribisnis): Sebuah Studi Literatur. *Jurnal Ilmiah Mahasiswa Agroinfo Galuh*, 8(1), 232-236.
- Nguyen Thi, N. (2022). SMEs Survival And Knowledge In Emerging Economies: Evidence From Vietnam. *Heliyon*, 8(11), e11387. <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2022.e11387>

- Pelamonia, M. (2019). The Effect Of Knowledge Management And Service-Based Innovation On The Business Success Of Creative UMKM In Ambon City. *Management Studies And Entrepreneurship Journal*, 1(2), 161-177.
- Pramayoga, P. M. (2019). Analisis Faktor-Faktor Yang Mempengaruhi Keberhasilan Usaha Mikro Kecil Dan Menengah (UMKM) Berbasis Ekonomi Kreatif Di Kota Malang. *Jurnal Ilmiah*, 7(2).
- Rokan, M. K. (2017). *Hukum Persaingan Usaha: Teori Dan Praktiknya Di Indonesia*. Jakarta: Rajawali Pers.
- Saptutyningsih ve Setyaningrum. (2019). *Penelitian Kuantitatif Metode Dan Alat Analisis*. Yogyakarta: Gosyen Publishing.
- Satriawan, B. H. ve Muallidin, I. (2018). Total Quality Management (TQM). *Tata Kelola Sektor Publik. MIP-UMY*, 1-35.
- Sugiyono. (2018). *Metode Penelitian Kuantitatif Kualitatif Dan R&D*. Bandung: Penerbitcv Alfabeta.
- Sugiyono. (2019). *Metode Penelitian Kuantitatif Kualitatif Dan R&D*. Bandung: ALFABETA.
- Surya, B., vd. (2021). Economic Growth, Increasing Productivity Of SMEs, And Open Innovation. *Journal Of Open Innovation: Technology, Market, And Complexity*, 7(1), 1-37. <https://doi.org/10.3390/joitmc7010020>
- Utami, N. W. (2022). *Perusahaan Manufaktur Yang Terdaftar Di Bei, Ini Datanya*.
- Wahyudi, I. T. (2020). Implementasi Konsep Lean Management Pada Sistem Arsip Kppbc Tangerang. *Jurnal Perspektif Bea Dan Cukai*, 4(1).
- Widiastuti, E. (2019). Banyumas Regency'deki Umkm Batik'te İş Sürdürülebilirliği Stratejisi Olarak İnsan Kaynaklarının Bilgi, Beceri ve Yeteneklerinin Geliştirilmesi. *Jurnal Ekonomi, Bisnis, Dan Akuntansi*, 21(1). <https://doi.org/10.32424/jeba.v21i1.1286>

- Wijewardana, W. P. (2018). Factors Affecting Business Success: Evidence On Small And Medium Enterprise. *The 5th IBSM International Conference On Business, Management And Accounting*, 595-608.
- Yusuf, M. (2016). *Metode Penelitian Kuantitatif, Penelitian Kualitatif Dan Penelitian Gabungan*. Jakarta: Kencana.
- Zayed, N. M., vd. (2022). Factors Influencing The Financial Situation And Management Of Small And Medium Enterprises.
- Zonouzi, vd. (2021). Political Factors Affecting The Survival Of SMEs Case Study: An Empirical Study In Tehran Grand Bazaar. *Asia Pacific Management Review*, 26(1), 47-56. <https://doi.org/10.1016/j.apmr.2020.07.002>

Ek 1: ANKET FORMLARI

Tez başlığı: "Endonezya'da İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin Başarısını ve Hayatta Kalmasını Etkileyen Faktörler."

Sayın Katılımcı,

Bu anket, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi İşletme Anabilim Dalı'nda yürütmekte olduğum yüksek lisans tez çalışması için veri toplamak amacıyla hazırlanmıştır.

Araştırmacı Bilgileri:

Adı Soyadı: Jeri OKTARI

Öğrenci No: 219102657

Program: İşletme Anabilim Dalı / Üretim Yönetimi ve Pazarlama Bilim Dalı

Enstitü: Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

Ankete vereceğiniz her yanıt araştırmamız için büyük önem taşımaktadır. Elde edilecek bilgiler sadece bilimsel amaçlar için kullanılacak ve kesinlikle gizli tutulacaktır. Anketi eksiksiz doldurmanız araştırmanın geçerliliği ve güvenilirliği açısından çok önemlidir.

Değerli zamanınızı ayırıp çalışmama katkıda bulunduğunuz için şimdiden teşekkür ederim.

Saygılarımla,

Jeri OKTARI

Yüksek Lisans Öğrencisi.

A. KATILIMCI BİLGİLERİ

Name :.....(may not be filled in)

Work :.....

Age : ☐ 21 – 30 Years ☐ 41 – 50 Years
☐ 31 – 40 Years ☐ > 51 Years

Gender : ☐ Men ☐ Female

Last Education : ☐ SMA /SMK ☐ S1/S2
☐ D3/D4 ☐ S3

Length of Business : ☐ < 5 Years ☐ 11 – 20 Years
☐ 5 – 10 Years ☐ > 21 Years

B. ARAŞTIRMA SORUSU

Lütfen size göre aşağıdaki bilgilerden en uygun olanını cevap kutusuna işaretleyerek (✓) bir cevap seçin:

Information	Meaning
SS	Strongly Agree
S	Agree
R	Undecided
TS	Disagree
STS	Strongly Disagree

Sayı	Açıklama	Alternatif Cevap				
		SS	S	R	TS	STS
	İşletme Başarısı					
	Yalın Yönetim					
1	Endonezya'da İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler, müşterileri doğrudan etkileyebilecek mal veya hizmet üretimi gibi değerlere daha fazla odaklanmaktadır.					
2	Endonezya'da İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler tarafından kullanılan Yalın Yönetim, çalışanların üretkenliğini ve verimliliğini artırmaya yardımcı olur.					
3	Endonezya'da İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler, işletme karlarını artırmak için promosyonlar düzenleyerek pazardaki rekabet güçlerini artırmaya çalışıyor.					
4	Endonezya'da İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler tarafından kullanılan yalın yönetim, hizmet performansını artırıyor.					
5	Endonezya'da İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler tarafından kullanılan yalın yönetim, altyapı ve tesislerin inşasını iyileştirir.					
6	Endonezya'da İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler tarafından kullanılan yalın yönetim, işleri düzenli olarak iyileştiriyor.					
7	Endonezya'da İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler tarafından kullanılan yalın yönetim, giderek daha gelişmiş bir kurum kültürü yaratmaktadır.					
8	Yalın Yönetimin Endonezya'da İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere uygulanması hala zordur.					
9	Yalın Yönetimin Endonezya'da İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere uygulanmasında çeşitli engeller bulunmaktadır.					
10	Endonezya'da İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerde Yalın Yönetime ilişkin eğitim eksikliği.					
	<i>Bilgi Yönetimi</i>					
1	Endonezya'da İmalat Sektöründeki küçük ve orta ölçekli işletme sahipleri, satılacak ve müşterilere sunulacak ürünlerde her zaman yenilikler yaratır.					
2	Endonezya'nın İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletme sahipleri her zaman işlerini geliştirmeye yönelik referanslar aramaktadır.					
3	Şirket sahibi, yeni bilgilerin iş gelişimini olumlu yönde etkileyeceği konusunda iyimser.					

Sayı	Açıklama	Alternatif Cevap				
		SS	S	R	TS	STS
4	Endonezya'da İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletme Sahipleri, işletmelerinin gelişmesi için yeni bilgiler edinmek amacıyla iş gruplarında aktif olarak yer almaktadır.					
5	Yönetim bilgisi, Endonezya'da imalat sektöründe faaliyet gösteren Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin sahiplerini üretim sistemlerine teknoloji kullanımını dahil etmeye teşvik etmektedir.					
6	Yönetim bilgisi, Endonezya'da İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin işletme sahiplerini, işletme kârlarını artırmaya teşvik etmektedir.					
7	Yönetim bilgisi, Endonezya'da imalat sektöründe faaliyet gösteren Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin sahiplerini diğer rakipleriyle rekabet güçlerini artırmaya teşvik etmektedir.					
8	Yönetim bilgisi, Endonezya'da İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler için iş stratejileri sağlar.					
9	Yönetim bilgisinin Endonezya'daki İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere uygulanmasını zorlaştıran engeller vardır.					
10	Yönetim bilgisinin Endonezya'daki İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelere uygulanmasını zorlaştıran engeller vardır.					
<i>Toplam Kalite Yönetimi</i>						
1	İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerin sahiplerinin dikkati, işlerini geliştirmek için eğitimlere katılmaya çalışıyor.					
2	KOBİ iş aktörleri müşterilerine şikayet ve değerlendirme anketleri sunmakta ve bu anketleri işlerinde iyileştirme olarak kullanmaktadır.					
3	İş aktörleri, müşterilere sunulan işlerde her zaman sürekli iyileştirme gerçekleştirir.					
4	KOBİ iş aktörleri, üretim sistemlerine yönelik denetimlerin yanı sıra periyodik kontrol ve gözetimler de gerçekleştirmektedir.					
5	KOBİ iş aktörleri, ürünlerini pazar ihtiyaçlarına göre yeniler.					
6	Toplam Kalite yönetimini uygulayarak, KOBİ iş aktörleri hammaddelere verilen zararı en aza indirir.					
7	Toplam Kalite Yönetimini uygulayarak, KOBİ iş aktörleri hammaddeden başlayarak dağıtım ve hizmetlere kadar ürün kalitesini en üst düzeye çıkarabilir.					

Sayı	Açıklama	Alternatif Cevap				
		SS	S	R	TS	STS
8	Toplam Kalite yönetimini uygulayarak, KOBİ iş aktörleri hammaddelere verilen zararı en aza indirir.					
9	Toplam Kalite Yönetimini uygulayarak, KOBİ iş aktörleri ürünlerinin üstünlüğü ile kendi bölgesel pazarlarını etkileyebilir veya kontrol edebilirler.					
10	Toplam Kalite Yönetiminin uygulanmasının önünde engeller vardır, bu nedenle KOBİ işletme aktörlerinin işletmelerindeki başarıları üzerinde bir etkisi vardır.					

Sayı	Acıklama	Alternatif Cevap				
		S	S	R	TS	STS
	Business Continuity / İşletme Sürekliliği					
	Knowledge / Bilgi					
1	İş dünyasının aktörleri, pazarlanan ürünlerin risk ve fırsatlarını anlayabilir.					
2	İş aktörleri, sunulan ürünlerin satışında yenilik yapmak için bilgisayarlaşmayı kullanabilir.					
3	İş dünyasının aktörleri, üretim miktarını en üst düzeye çıkarabilecek bir işgücüne sahiptir.					
4	İş aktörleri, müşteri isteklerine göre pazar seçiminde sistemi anlayabilir.					
5	İş aktörleri, yürütülmekte olan işin finansmanını yönetmek için yatırım yapar.					
6	İş dünyasının aktörleri, müşterilere sunulan ürünlere her zaman değer ve kalite katar.					
7	İş aktörleri, faaliyet gösterdikleri işlerde finansmanı organize edebilir ve yönetebilir.					
8	Endonezya'da İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler, kaliteli iş üretmek için kendi alanlarında yetkin veya bilgili bir işgücüne sahiptir.					
9	Endonezya'da İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler, bilgi ve becerilerini geliştirmek için işgücü eğitimleri düzenlemektedir.					
10	Endonezya'da İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler, bilgi ve deneyimi en üst düzeye çıkararak üretimi maksimize edebilecek bir işgücüne sahiptir.					
11	Endonezya'da İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler, iş geliştirme fikirlerini paylaşmak için sık sık görüşmeler yapmaktadır.					
12	Endonezya'da İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler, hedef pazarlarına kolayca ulaşabilmeleri için işlerini en son teknoloji ile kolaylaştırmaktadır.					
13	Endonezya'da İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler, iş hedef kitlelerinin memnuniyetini sağlamak için bilgiyi kullanmaktadır.					
14	Endonezya'da İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler sahip oldukları bilgi birikimi ile iş stratejilerini iyi bir şekilde belirleyebilirler.					

Sayı	Açıklama	Alternatif Cevap				
		S	S	R	TS	STS
15	Endonezya'da İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmelerde bilgi kullanımının önünde yaş faktörü, eğitim düzeyi gibi engeller bulunmaktadır.					
16	Endonezya'da İmalat Sektöründeki Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeler, hedef kitlelerini ürünleri hakkında eğitmek için bilgiyi kullanmaktadır.					

EK 2: KATILIMCILARIN SEKTÖRLERE GÖRE ÖZELLİKLERİ

Endüstri Sektörü					
		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Geçerli	Yiyecek ve İçecek Sektörü	33	33.3	53.6	33.3
	Tütün İşleme Sektörü	10	10.1	46.4	43.4
	İlaç Endüstrisi, Kimyasal Tıp Ürünleri ve Geleneksel Tıp	25	25.3	25.3	68.7
	Ahşap, Ahşap Eşya, Mantar ve Bambu ve Rattan Hasır İmalatı	18	18.2	18.2	86.9
	Konfeksiyon Sektörü	13	13.1	13.1	100.0
	Toplam	99	100.0	100.0	

Çalışan Sayısına Göre Katılımcıların Özellikleri					
Çalışan Sayısı					
		Frekans	Yüzde	Geçerli Yüzde	Kümülatif Yüzde
Geçerli	25 - 50 Kişilik	9	9.1	9.1	9.1
	51 - 75 Kişilik	35	35.4	35.4	44.4
	76 - 100 Kişilik	55	55.6	55.6	100.0
	Toplam	99	100.0	100.0	